

SLOVENEK

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošlj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravišškega telefona št. 183.

Inserati:

Enostop. petlistra (72 mm):
za enkrat . . . 15 h
za dvakrat . . . 11 „
za trikrat . . . 9 „
za več kot trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvra
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniški nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Tri zvezde.

Kakor kdo zna! Liberalci se bojujejo seveda po svojem. Sobotni »Narod« nam zelo jasno kaže, kako hočejo ob volivnem boju naši liberalci dokazati, da žive. Pravzaprav smo mu hvaležni za njegova razkritja. V uvodnem članku pogreva razne povestice, ki jih je tekom svojega življenja že nebrojokrat povedal svojim čednim bralcem, in ki se seveda vse gibljejo v blatu raznih izmišljenih in deloma tudi resničnih seksualnih ekscesov iz Amerike, Ogrskega, Hrvaškega in v par slučajih tudi iz domovine. Glede na to stvarino je v svojem elementu. Z neko spretnostjo se giblje na tem polju; to mu radi priznavamo. Drage volje mu tudi privoščimo vse, ki jim je te vrste politična hrana všeč. Vidi se, da duh starih rokomavharjev in rokovanjčev še ni izumrl. Namestu kozlovskega Čateža bi naš Hauptmann spravi lahkno na oder tip »Narodovca«; ta bi se bolje opravił svojo nalogo, nego mitiški prkoslovec Hauptmannove drame. Mi ne moremo drugega reči, nego da nas veseli, če »Narod« pobere vse klafače naše domovine in jih združi v svoji stranki.

Zanimivi sta pa tudi dve notici iz sobotnega »Naroda«. V eni zahteva od državnega pravdnika, da mora preganjati kapelana Perza s Kočevskega, dasi, — kakor sam priznava, — državni pravdnik te potrebe ne čuti. Ne bomo govorili o naših sodiščih in danes ne maramo raziskavati, koliko je resnice na izjavah liberalnih odvetnikov, da je vsak duhovnik, ki pride pri nas pred sodišče, že izgubljen. O teh stvarih je boljše, da se prihranijo za razpravo na primernejšem kraju. Prihajmo pa, da »Narod« v svojem strankarskem boju išče zavetja v naših sodnih razmerah. Rad bi igral ulogo justičnega ministra in s črnimi svojega lista nadomestil pone srečeni kancelarparagraf.

V drugi notici pa precej jasno zahteva od vlade, naj razpusti vsa mladeniška in izobraževalna društva, ki so poslala kakega svojega člana k socialnemu poduku v Maribor. Dokazuje namreč, da je bil ta poduk političen in da se nepolitična društva v politiko ne smejo vtikati. Ena največjih pravnih neumnosti je v naših postavah ravno razloček med političnimi in nepolitičnimi društvi. Ta razloček ima edino namen zavirati svobodno politično življenje in podpirati policijsko moč vsakokratne vlade. Veseli nas, da vemo, kakšna bi bila vlada, ko bi »Narodovci« zmagali. Socialni demokratje, ki jih naši liberalci ravno zdaj ob volitvah snubijo, si bodo dobro ogledali te tiče. Ena izmed volivnih parol vseh ljudskih strank bo svobodno združevanje. Naj bo prepričan »Narod«, da bodo liberalna načela o združevalni svobodi dobila pri volitvah temeljit odgovor.

Policija državni pravdnik in klafači — so

tri edine zvezde, ki silejo v liberalni noči, in v katere upajo krmariji liberalnega čolnča. Nam se zdi, da te zvezde niso moderne. Sicer pa: vsak po svojem!

Kulturni boj na Francoskem.

(Dopis.)

Rim, 22. februarja 1907.

V cerkvenopolitiškem vprašanju stoje sedaj na Francoskem v ospredju pogajanja med senskim prefektom in msgr. Ametom, ki za stopa pariškega nadškofa. Dasi je od teh pogajanj odvisno bodoče začasno razmerje med cerkvi in državo po vsem Francoskem, dela senska prefektura s čudovito počasnostjo. Sobotno, 16. februarja, so se pogajanja med prefekturo in nadškofovim zastopnikom prekinila ter je Briand 19. t. m. v zbornici izjavil sledeče: »Formular pogodbe, ki ga je predložil nadškof, je nevsprejemljiv; pričakujemo novih predlogov; med tem pa naj senski prefekt ne poseže aktivno v celo zadevo, ampak naj počaka, kaj se mu bo predložilo.« To je bilo oni znameniti terek, ko je zbornica odobrila Briandovo politiko ter tako obsodila Clemenceaujev radikalizem. V četrtek pa je prefektura senskega okrožja predložila ministru Briandu vnovič isti predlog nadškofijskega ordinariata, o katerem je Briand že v terek v zbornici dejal, da ga vlada ne more sprejeti. Radikalni listi prorokujejo že sedaj, da se bodo pogajanja za vselej razbila. Kardinal Richard je namreč odločno izjavil, da v pogodbo ne sprejme določbe, da škofje ne bodo imenovali za župnike člane cerkvenih redov, oziroma jim prepovedali brati mašo v francoskih cerkvah. Nasprotno pa kroži vest, da so senski prefekt de Selves, nadškof Richard, konzervativni poslanec Denis Cochin in minister Briand označili pogodbo, sklenjeno med županom neke vasi v Somi, socialno radikalnim poslancem Klotzom in župnikom Lomouchelom, za vzorno in vsprejemljivo. Ta pogodba določa, da mora naslednik župnika, ki je sklenil 18letno pogodbo za brezplačno bogoslužno uporabo cerkva, županu prinesiti svoj podpis in obenem izkazati, odkod je doma; to župan registrira.

Pariz, 23. februarja. V današnjem ministrskem svetu je naučni minister Briand naznanil, da je senskega prefekta obvestil, da je načrt za pogodbo, kakor jo je sestavil nadškof Richard, nevsprejemljiv. Če nadškof sestavi pogodbo v smislu Briandovih izjav in v zbornici 19. t. m., potem šele so nadaljna pogajanja mogoča. — Stvar zelo slabo kaže.

Za pravico domačih zasebnih nastavljenecv.

Včeraj dopoldne so sklicale razne tukajšnje organizacije trgovskih nastavljenecv

shod zasebnih nastavljenecv v »Narodni Dom«, da izrazijo svoje zahteve, kako naj se naši deželi določi pravica pri uredbi uprave penzijske zavarovalnice. Na shod je došlo okoli 200 zasebnih nastavljenecv. Na shodu smo opazili g. župana Iv. Hribarja, ki se je pa samo par minut mudil na shodu, predsednika gremija trgovcev g. Kneza, svetnika trgovske in obrtne zbornice g. Iv. Kregarja, občinskega svetnika g. Megliča itd.

Shod je otvoril v imenu sklicateljev g. Meglič, nakar je bil na predlog g. dr. Windischerja soglasno izvoljen za predsednika shoda g. Knez.

Prvi govornik knjigovodja g. Silvester Škerbincec je podal strokovnjaški pregled zgodovine načrta za zavarovanje zasebnih nastavljenecv, pričenši od leta 1887 do današnjega dne. V tem gibanju je imel g. Škerbincec ves čas odlično vlogo kot urednik »Allgem. österr. Privatbeamten-Zeitung«, kot član mednarodnega dopisovalnega urada za strokovne stvari in kot delegat gorenjeavstrijskih organizacij pri enketi leta 1901, pri kateri je bilo zastopanih 91 zvez in društev (130.000 članov), ki je bila takorekoč odločilna za sedanjí zakon, ki je konečno srečno premagal vso opozicijo in ki stopi v veljavo 1. januarja 1909. Govornikovo razpravo, oprto na številne date, so spremljali zborovalci z velikim zanimanjem. Koncem svoje razprave je poudarjal govornik, da je sedaj na zakonu neumestna vsaka kritika, ker je zakon gotova stvar.

Drugi govornik g. dr. Windischer se je pečal za uredbo uprave penzijskega zavarovanja. Na Dunaju po penzijske zavarovalnice glavni organ, po posameznih kronovinah bodo pa »deželna mesta« kot podružnice. Tem deželnim mestom bo izročeno vse blagajniško poslovanje, tekoči posli uprave, sprejem zavarovancev in pogodb, deželna mesta bodo imela vpliv na vodstvo penzijskega zavoda in na nalaganje glavnice. Centrala bo vezana pri tem na predloge podružnic. Delodajalci in delojemalci bodo imeli pravico voliti upravo, le predsednika centrale na Dunaju imenuje vlada, deželna predsedstva pa načelnike dež. podružnic. Občni zbor, katerega tvorijo delegati »deželnih mest« je vrhovna instanca. Najmanjše število delegatov deželnih mest je 2. Občni zbor voli načelstvo 30 mož, polovico delodajalcev, polovico delojemalcev. V istem razmerju se voli v odbor vsakega deželnega mesta po 10 članov. Odbori deželnih mest volijo iz svoje srede rentno komisijo. V katerih kronovinah bodo deželna mesta ali celo več takih mest v eni kronovini, bo odločevala osrednja vlada. Osrednja vlada bo tudi več kronovin združila v eno deželno mesto, ako v eni kronovini število zavarovancev ne bo dovolj visoko. Odločitve osrednje vlade glede Kranjske ne moremo mirno pričakovati. Na Kranjskem zahtevamo lastno deželno mesto,

ki bo varovalo naše interese, ne pa da bi, kakor pri delavski zavarovalnici zoper nezgode bili priklopljeni Italijanom, da bi nosili le bremena, pravic pa bi ne imeli. V svoji zahtevi smo vsi edini ter pozivamo vse prizadete korporacije, da v tem oziru store svojo dolžnost.

G. Cimerman je nato prebral naslednjo resolucijo:

Na javnem shodu, katerega so sklicale organizacije »Bolniško in podporno društvo pomožnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko«, »Druška skupina notarskih in odvetniških uradnikov«, »Gremij trgovcev«, »Pomočniški zbor«, »Naša zveza«, Slov. trg. društvo Merkur«, »Trgovsko bolniško društvo in se je vršil dne 24. februarja 1907 ob mnogoštevilni udeležbi interesentov, tako delodajalcev kakor delojemalcev, zbrani zborovalci spoznavajo potrebo ustanovitve lastnega deželnega mesta penzijskega zavoda v deželi kranjski s sedežem v Ljubljani, ker bi bili le ob taki ureditvi uprave varovani interesi prizadetih krogov, kakor tudi interesi dežele Kranjske. Zahtevajo zategadelj, da osrednja vlada ob ureditvi uprave zavodov, ki prevzamejo izvedbo penzijskega zavarovanja, odredi za deželo Kranjsko poseben deželni zavod. Na javnem shodu zbrani se obračajo do vseh poklicanih korporacij v deželi, zlasti do deželnega zbora kranjskega, do občinskega sveta ljubljanskega, do trgovske in obrtniške zbornice kranjske z nužno prošnjo, da se z vso vmo zavzamejo na pristojnih mestih za to, da se zagotovi v deželi kranjski lastno deželno mesto penzijskega zavoda. Današnji javni shod pričakuje, da se bodo tudi novovoljeni državni poslanci kranjski vseh strank odločno zavzeli za ustanovitev deželnega mesta za deželo Kranjsko!

Resolucija je bila soglasno sprejeta, nakar je Iv. Štefe izjavil, da ga je vodja »Slovenske Ljudske Stranke« g. dr. Ivan Šusteršič, ki je vsled drugih shodov zadržan udeležiti se te priredbe, pooblastil izjaviti, da so poslanci »Slovenske zveze«, ko so že pred meseci v »Slovincu« iz peresa znanega prvobornika teženj zasebnih uradnikov bili priobčeni članki, ki so predmet današnjega shoda, takoj stori li prve korake, da pa hočejo poslanci »Slovenske zveze« v novem parlamentu s svojimi, že precej znatnimi silami odločno delovati na to, da se doseže ta upravičena zahteva.

G. predsednik Knez je izjavil, da se z veseljem zahvaljuje za to izjavo, ki daje upanje, da dosežemo svoje pravice ter je zaključil shod.

Zaključek učnih tečajev krojačev in krojačic in razstava

se je včeraj ob 11. uri dopoldne ob obilni udeležbi izvršil s lepo vspelo razstavo v veliki

LISTEK.

Dioji lovec.

Samotna je bila hišica, kjer je bivala Bohtetova Liza. Stala je izven vasi na skrajnem koncu, tam, kjer se začne gozd. Okoli hišice se je razprostiral majhen vrt, bolj zaradi lepšega, kot zaradi koristi. Vsled tega je imela hišica lepo vnanost in ljudje iz vasi so jo imenovali »grad«. Bohtetova Liza pa se je menila za zasramovanje vaščanov ravno tako malo, ko za nje same. Ni bila ravno prevzetna, Bog varuj! — čemu tudi, toda ljubila je samotno. Klepetanje z vaškimi ženicami ji je bilo zoprn in ko je prišla z njimi v nedeljo pri cerkvi vkup, voščila jim je »dobro jutro«, ali jih kratko vpraševala: »Kako je kaj?«

Lizin sin Tone ni bil nič drugačen in le redkokdaj je prišel v vas. Tone je bil lep fant, visokorasel, rjav, močan in divji, strah svojim tovarišem. Zelo ga je sovražil mladi gozdar, ki je tudi imel rad Lino. Razven tega so pa pravili, da peče mati Tonetu velikokrat divjačino, ne da bi jo kupila ali dobila kot darilo pri mesarju. Gozdar je pazil nani, žalibog zastoni, kajti Tone je bil zviti in nihče ga ni mogel zaslediti.

»Mati,« rekel je nekega večera, ko je zvedel, da se je odpeljal gozdar v bližnjo vas h krstu nekega otroka. »Mati, danes ni treba name čakati, pridem pozno domov, ne tako, kakor ponavadi. Imam veliko opravila.« Šel je v svojo sobo, brž se preoblekel, dvignil v

kotu pod posteljo desko in vzel iz odprtine kratko, bliščečo se puško. »V nedeljo je treba pečenke«, rekel je sam pri sebi in skril puško pod suknjo. Nato je šel tiho po stopnjicah, prekoračil pazljivo vrt in izginil v gozdu.

Zvit je bil Tone, toda danes je bil lovec še bolj zviti. O krstu je bilo vse izmišljeno, to je samo dejal, da bi mogel Toneta zaslediti. O istem času, ko je zapustil Tone hišo, snel je tudi lovec puško s stene in jo dal na ramo, da bi svojemu tekmeču prekrižal načrte.

Tone je stal že celo uro na preži, popolnoma mirno, ko kip in z napetim petelinom. Slednjič je zašumelo med grmičevjem in lahno je priskakljaj lep, divji kozel. Oprezno se je oziral in ko ni videl in čutil nobene nevarnosti, se je začel pasti. V tem trenutku je dvignil Tone puško. Kratek pok, kozel je skočil kvišku in pal na tla. V hipu je bil Tone pri njem. Ravno se je pripravljal, da bi ga odnesel, ko mu zagrmil na uho krepek »stoj«. Ko blisk je vrgel plen na tla in izginil v temi. Pozno v noč je prišel domov. Skrbno je skril suknjo in puško v odprtino in legel nejevoljno v posteljo.

Drugo jutro je prišel gozdar k Bohtetovi Lizi in ji povedal, da bode preiskal hišo, ker je njen sin na sumu, da je gozdni tat in da je prejšnji dan vpihnil življenje velikemu divjemu kozlu. Pa ni prišel gozdar sam k Lizi. Pripeljal je s sabo tudi orožnika. Liza ju je hotela ošteti, vendar je bila tiho, ko je videla sinov mirni obraz. Tone je spoštljivo pozdravil gospoda in oba povabil, da preiščeta hišo.

Orožnik in gozdar sta preiskala skoro že vso hišo, toda zastoni. Konečno se je posre-

čilo, da je dobil orožnik v Tonetovi sobi suknjo in puško, in čudo! Suknji je manjkalo za ped širok kos suknja in prav tisti kosce je našel prejšnji dan gozdar na grmu blizu kraja, kjer je ustrelil Tone kozla. V naglici si je namreč raztrgal Tone suknjo ob grmu. Ko je to videl, nabral je čelo v gube in si rekel: »To je neumno, včeraj nisem bil previden!« Nato ga je orožnik uklenil in odpeljal. Ko so šli skozi vas, stikali so stari ljudje glave ter jih gledali in otroci so hiteli na cesto in gledali z očmi in ušesi ta čudni spreved. Skrita za gardinami je gledala učiteljica Lina skozi okno isti čas, ko so peljali Toneta mimo. Ni verjela svojim očem, ko ga je videla v spremstvu orožnika. Ko pa je zagledala tudi gozdarja, ji je bilo vse takoj jasno. Ko je prišel oče po potoku v sobo, se je čudil, zakaj ima Lina objo-kane oči . . .

Toneta so v mestu zaprli. Od tega časa ni prišla Bohtetova Liza nič več v vas in samo dim, ki se je kadil iz dimnika je naznanjal, da še živi.

Bil je mrzel zimski večer. Bohtetova Liza je bila zelo nemirna. Stala je za čas pri ognjišču, pa spet šla k oknu in gledala v mesečno zimsko noč. Na mizi sta stala dva krožnika in poleg njiju dve žlici, česar že dolgo ni bilo. Danes torej ne bo sama jedla Bohtetova Liza. Tone ima priti nazaj iz zapora, preстал je kaznen in odpustili so ga. Zelo je pogrešala njegovega čistega smeha in delavnih rok. In sedaj bo prišel in ostal vedno pri njej. Vedno? Kdo ve?

»Ne, ne,« mislila je sama pri sebi, »sedaj bo opustil lov, saj ga je kazen zadosti izučila.«

Seveda, ena puška je bila še v hiši, zelo stara, zapuščina rajnega Bohteta, moža Lize. To puško je Tone zelo skrbno skril v kleti. Liza mu jo je mislila vzeti in zakopati v zemljo. »Tako bo vsaj mir za nekaj časa in Tone ne bo mogel iti streljat. Druge puške tako ne bo kupil, ker nima denarja in pozneje — do takrat bo pa gotovo že drugih misli,« menila je Liza.

Stara žena je stopila znova k oknu in nato spet k ognjišču. Tedaj so zaškripala vrtna vrata, nato večna in Tone je vstopil. Obstal je trenutek med vrati, nato pa je hitel k materi in jo objel.

Sedla sta k mizi k večerji. Dolgo je gledala mati svojega sina. Ni se hudo spremenil, samo nekoliko blede je bil. Kmalu sta povečevala. Govorila nista veliko, kakor bi si postala tuja, odkar se nista videla. Sedla sta na ognjišče. Bila sta tiho in čuti je bilo samo glasno tiktakanje stare ure.

»Ali ste me zelo pogrešali, mati?« prašal je slednjič Tone mater in jo ljubeznivo pogledal.

»Ravno tako, kakor ti mene,« odgovorila je mati in pogladila z roko njegove lase. »No, sedaj je vse proč, za svojo lahkomišelnost si bil kaznovan in zdaj boš priden. Puške ne boš več rabil, kaj ne, da ne?«

»Da bi opustil lov, mati?« rekel je počasi. »Potruditi se bom moral! Nič več me ne smejo zapreti,« začel je govoriti vznemirjeno, »v veselje lovca, ne, nikdar! Ta je vse zakrivil, ta ničvednež, ta lopov!«

»Tiho bodi, tiho, Tone,« mirila ga je mati, »on ni smel drugače, dolžnost je dolžnost.«

Tone se je smejal zaničljivo. »Dolžnost,

dvorani »Mestnega doma«. Zaključek so počastili s svojo udeležbo podpredsednik kranjske trgovske in obrtne zbornice g. Fr. Kollmann, ravnatelj Subic, obrtni inspektor gospod Santruček, svetniki trgovske in obrtne zbornice gg. Globelnik, Kregar, Kraigher in župan g. Ivan Hribar.

Načelnik zadruga g. Fran Jeločnik je nagovoril občinstvo:

Načelnstvu zadruga krojačev in krojačic v Ljubljani se je posrečilo, prirediti dva učna mojstrska tečaja za svoje člane in članice ter njih pomočnike. Udeležencev je bilo pri prvem tečaju 28 gospa in gospodičen, pri drugem pa 30 gg. mojstrov in pomočnikov. Da so se ti mojstrski učni tečaji sploh vršili in da se danes s tako lepim uspehom zaključijo, mi je dolžnost kot načelniku krojaške zadruga, da se v imenu zadruga vsem prizadetim krogom, ki so pripomogli načelnstvu in omogočili sploh, da so se pouki vršili, najtopleje zahvaliti. Zahvaljujem se v prvi vrsti trgovskemu ministrstvu, da je naši prošnji ugodilo in dovolilo, da se vršita skupaj dva tečaja, osobito zadrugnemu inštruktorju g. dr. Blodigu za njegovo posredovanje. Zahvalim se slavnemu občinskemu svetu v Ljubljani, osobito gospodu županu Iv. Hribarju, za brezplačno uporabo velike dvorane »Mestnega doma«. Zahvalim se nadalje predsedstvu trgovske in obrtne zbornice, posebno tajniku g. dr. Murniku, ter prosim obenem tudi za nadaljno naklonenost, posebno, ko se bode rešila prošnja, ki jo je vložila zadruga za subvencijo, da ista pokrije izdatke, ki približno znašajo 400 kron. Zahvaljujem se strokovnemu učitelju v svojem, kakor v imenu vseh udeležencev pouka, gospodu M. Kuncu, za njegovo taktično in razumljivo predavanje. Zahvalim se tudi vsem gg. odbornikom zadruga, ki so pripomogli, da se je vsa zadeva častno rešila. Končno pa se zahvalim vsem udeležencem gospem in gospodom za poštovovalnost in vztrajnost ter želim vsem skupaj, da bi vsak, kar si je pridobil, znal porabiti v svojo korist, da bi posebno sedaj, ko bode sankcioniran novi obrtni zakon, vendar enkrat posijalo milejše solnce tudi za našo obrt.

Gospod Matija Kunc je nato povdarjal, da se ni nadejal, da bi se gg. krojači in krojačice tako temeljito oprijeli tečaja in priznava, da so ga vsi dobro izvršili. Omenja, da se je svoj čas jako veliko brigal za politiko, ki mu pa ni prinesla onega uspeha, kakor ga ima pri svoji stroki.

Gospod Slana se je voditelju tečaja gospodu Kuncu zahvaljeval v imenu udeležnikov tečaja.

Nato je podpredsednik trgovske in obrtne zbornice g. Kollman razdelil spričevala, ki vsa pričajo o vestnem trudu udeležnikov in udeležnic tečaja, kakor je tudi razstava pričala o nadarjenosti in napredku domačega obrta. Razstava se je morala takoj zaključiti, ker se je danes pričel že učni tečaj za črevljarje. Ko bo črevljarski tečaj zaključen, bode ta obe razstavi okoli velikonočnih praznikov skupno prirejeni.

Mednarodna lovska razstava.

Za leto 1910 namerava se prirediti na Dunaju mednarodna lovska razstava v velikem obsegu. V ta namen se je konstituiral na Dunaju odbor pod predsedstvom ces. svetnika g. Huberja, v ostalih provincijah cele monarhije pa so se osnovali deželni odbori, ki se bodo centralizirali v prvoimenovalnem. Kranjskemu načeluje knez Windischgrätz. Včeraj ob treh popoldne so imeli kranjski lovci v mali (beli) dvorani v I. nadstropju hotela »Union« sestanek, ki je bil dokaj dobro obiskan. Slovencev ni bilo skoro nič. Predaval je in obenem na podlagi načrta za razstavo demonstriral omenjeni ces. svetnik g. Huber.

V svojem precej obširnem govoru, ki ga je začel s prvo historično dobo, v kateri je bil lov življenjska potreba, ker se je takrat ljudstvo preživljalo le z lovom, je dokazoval na podlagi statističnih podatkov gospodarsko vrednost lova ter konstatiral, da imata dežela

in država od njega le dobiček. Seveda je bilo to dokazovanje s stališča lovcev. S številkami dokazuje korist lova; tako n. pr. nese Rusiji 300 milijonov rubljev (?), škotski 100 milijonov mark, Franciji 9 milj. frankov, pa tudi Avstriji 9 milijonov kron. V Avstriji, pravi g. Huber, je lov agitacijsko sredstvo, dasi ima baš med nasprotniki lova mnogo privržencev. V socialnem oziru je lov uvaževanja vreden; razni uslužbenci lova dobivajo letno 20—25 milijonov kron plač; če se uvažujejo razne obrti, ki prodajajo lovcem potrebščine, se lahko reče, da stane lovski šport nad 60 milijonov kron. V Avstriji je 130.000 lovcev, ki porabijo nad 25 milijonov patron. V nadaljnjem govoru pojasnjuje stavbo razstave. Vsak narod bo imel svoje reprezentacijsko poslopje, — primerno imitiran stavbo kakega znanega lovskega kraja v deželi. Z lovsko bo spojena tudi industrijska razstava in prahistorična. Zlasti pozivlje g. svetnik Kranjsko k udeležbi z ozirom na njeno historično važnost.

Govor je bil z odobravanjem sprejet. Navzoči so bili poleg kneza Windischgrätza, g. dež. predsednik Schwarz, župan Hribar, podpredsednik trgovske zbornice Kolmann i. dr.

SOLNOGRAŠKI DEŽELNI ZBOR O NAGODBI.

Solnograški deželni zbor je soglasno sprejel predlog ustavnega odseka, naj se pozove vlada, da zahteva od ogrske vlade točno izjavo glede na nagodbo, za slučaj, da se pa nagodba ne posreči, naj vlada že sedaj vse pripravi za popolno gospodarsko ločitev od Ogrske. Deželni glavar je častital deželnemu zboru na tako soglasni manifestaciji.

HRVAŠKI SABOR ZA GLAGOLICO.

Predsednik hrvaškega sabora je ob splošnem pritrevanju zbornice poslal konferenci dalmatinskih škofov, ki se vrši v Zadru, nastopno brzojavko: Hrvaški sabor se soglasnim sklepom obrača na dalmatinske škofo s prošnjo, naj se na odločen način zavzamejo za glagolico, to svetinjo in pravo hrvaškega naroda.

OGRSKE ZADEVE.

Energični glasovi.

»Deutschnationale Korrespondenz« objavlja od merodajne strani članek, kjer pravi, da bodo avstrijski ministri sklenili z Ogrsko le tako nagodbo, kakršno bo prihodnji parlament lahko odobril. Nemški parlamentarni ministri bodo pri tem vseskozi vpoštevali stališče svojih volivcev. Ogrji so topot v veliki zmoti. Ako se nagodba ne posreči, bo Avstrija, kar se tiče trgovinskih pogodb, brezobzirno stopala. Da bi ie res bilo!

Odkritja.

Od 400.000 K, ki so proračunane za leto 1905 in katerih računski dvor noče pripoznati, je 200.000 dobil prejšnji minister Tisza, 200 tisoč pa je vzel prejšnji trgovinski minister Vörös. To svoto je baje Vörös razdelil med sledeče gospode: nadžupana Julija Miklosa, dr. Edvarda Talyja, Ludovika Gottiera, Jožefa Gellerja, A. Laziera. Miklos je dobil 20.000 K, na pobotniki pa niti koleka ni prilepil, češ, saj sem takointako manj dobil, kot sem zahteval. — Iz Budimpešte poročajo, da državni zbor nekaj časa ne bo zboroval, ker je pošla zaloga kuriva za državnozbornsko poslopje. Ker pa to ni resnično, kakor poročajo, je vzrok pač drugačen.

NOVI KONFLIKTI NA FRANCOSKEM.

Kakor znano, je francoska poslanska zbornica sprejela Briandov zakonski načrt, naj se vršijo politični shodi brez objavljanja. Sedaj pa je komisija senata, ki je drugače še bolj radikalen kot zbornica, od tega zakonskega načrta sprejela zgolj prvi odstavek ter tu pristavila, da se morajo oblasti javiti vsi politični shodi, ki trajajo preko polnoči. Socialni radikali sicer protestirajo proti temu odstavku, v resnici so pa sklepa senatove komisije veseli, ker se je s tem pojavil nov spor, ki bi utegnil vreči sedanje »zmerno« ministristvo.

pravite, meni pa se zdi, da je bilo nekaj drugega!

Oha sta utihnili.

»Kaj pa dela Lina, mati?« prašal je Tone čez nekaj časa. »Ali mi jo je ugrabil oni zelenec?«

Mati ga je pogledala. »Nisi se zmotil,« rekla je, ko je videla njegov brezbrži obraz. »ravno prav si prišel na svatbo. Prihodnjo nedeljo bo poroka.«

Tone je planil kvišku. »Ali je resnica, mati, kar pravite? Povejte mi, saj ni res, kaj ne, da ne, mati!«

Mati je prestrašena pogledala sina.

»Tone, jaz se ne šalim,« rekla je po kratkem odmoru, »izbij si jo iz glave, saj bi je tako ne dobil.«

»Ali ga je Lina marala, mati?« vpraševal je Tone vznemirjeno.

»Menda še dosti zanjo povpraševal ni, ljudje zelo različno govore.«

Tone je udaril s stisnjenim pestjo po mizi in zaklel med zobmi. »Dobro je naredil, lovec, prav dobro!« smejal se je divje.

Jezno je hodil po sobi gorindol. Slednjič se je vstavil pred materjo in kakor tih vzdih se je slišalo, ko je rekel: »Izbil si jo bom iz glave, ker ni drugače, s kaznjencem se Lina tako ne more poročiti — ampak, da hoče ravno lovca imeti, tega, ki je slabši, ko vsak tat.« Globoko je vzdihnil in položil materj roko na ramo: »Lovec je lopov, kaj ne, mati, da imam prav!«

Mati je molčala.

»Povejte, mati« kričal je hripavo, »ali ni lump in ničvrednež!«

»Pojdi spat, Tone,« skušala ga je mati pomiriti. On pa se ni dal odvrniti.

»Častno že ni ravnal,« rekel je slednjič tiho in vstal. Prijel je mater za roko. »Hvala, mati, za to, kar ste mi povedali, zdaj grem spat. Lahko noč!« Poljubil jo je enkrat in hitel v svojo sobo navzgor. Pol ure pozneje je bilo vse temno in tiho.

Toda Tine ni spal. Nemirno se je premotal po postelji. Še ni verjel, kar mu je mati povedala. Lovec je zasnubil Lino — v nedeljo bo poroka. Vendar to niso bile sanje, bila je resnica. Vstal je, stopil k oknu in ga odprl. Mrzel zrak mu je hladih senc in od daleč se je slišal pisk srnjaka, ki je klical svojo družico... Nakrat mu je prišlo nekaj na misel. Kaj hoče tu gori? Spati tako ne more, v gozd bo šel in gotovo bo dobil kako divjačino... Kakor blisk ga je prešinila ta misel in strast ga je premagala. Lovca gotovo ne bo danes v gozdu — v nedeljo je poroka...

Hitro se je napravil in se splazil potihoma po stopnjah v klet. Že dolgo, dolgo ni imel puške v rokah; bogvé, če bi še znal streljati? »O ne, to se ne pozabi tako hitro,« dejal si je smehljaje. Vzel je puško in patrone iz skrivališča. Hitro je vtaknil vse pod suknjo in šel iz kleti. Nakrat je bil v gozdu. Drugače je bilo vse tiho, le sneg je škripal pod njegovimi nogami. Bilo mu je lažje pri srcu. Misli je na Lino in na njo samo je tudi hotel misliti. Vendar se je vpletel v njegove misli tudi lovec. Kaj bi naredil, ko bi ga sedaj dobil? ... Mraz ga je spreletel po vsem telesu in prst je iskal puškega petelina. Zdrnil se je, ko je začutil mrzlo železo...

Moral se je smejati. Usmrtil bi ga ne,

BOMBNI ATENTAT V ODESI.

23. t. m. so revolucionarci zagnali bombo pod voz šefa odeške policije, barona Hosberga. Šef ni hudo ranjen, pač pa je ubit konj, neki policist pa težko ranjen. Drugi listi pa poročajo, da je tudi šef policije zelo nevarno ranjen, voznik pa se je samo onesvestil. Voz je docela razbit. Zločinci so ušli.

RUSIJA.

Volitve v dumo.

Peterburg, 23. februarja. (Peterb. brzojavni urad). Dozdaj je izvoljenih 419 poslanec za dumo. Monarhistov je 75 (28 monarhistov, 47 članov desnice), zmernih 13, levičarjev 258. Od teh je 70 kadetov, 41 socialdemokratov, 29 članov delavske stranke, 2 od stranke mirnega obnovenja, 1 demokratski reformator, 9 socialnih revolucionarcev, 25 progresistov, 81 drugih levičarjev.

Pravi ruski ljudje.

Pri razpravi o umoru poslanca dume, Herzensteina, se je dogladno, da sta morilca člana »Zveze pravih ruskih ljudi«. Lariškin in Kankov. Povzročitelj umora je baje voditelj bojne organizacije te zveze, Krasovskij. Predsednik reakcionarne zveze ruskih ljudi, zdravnik Dubobrin, je vedel za ta umor. Sodišče je sklenilo preložiti obravnavo na 15. marca. Dotle naj pa gubernator v Viborgu morilce zapre.

BALKANSKE ZADEVE.

Pogajanja med Bolgarijo in Turčijo.

Carigrad, 24. februarja. Med Bolgarijo in Turčijo se vršijo podrobnostna pogajanja zaradi obmejnih in zunanjih zadev. Program teh razprav je sledeči: 1. Pravice in dolžnosti trgovskih agentov, 2. Narodnostno štetje, 3. Domovinska pravica, 4. Oblast turških muftijev (duhovnikov) v Bolgariji, 5. Definitivna ureditev meje, 6. Izročitev, zločincev, 7. Pravna in sodnijska pomoč, 8. Zveza železnice.

Srbska skupščina.

Seja srbske skupščine 23. t. m. je bila precej viharina. Mladoradikalec Milorad Drašković je vprašal vlado, ali sploh misli kedaj skleniti z Avstrijo trgovinsko pogodbo. Ako se Srbija z Avstrijo ne sporazume glede na izvoz klavne živine, se bo Srbiji slabo godilo, ker Avstrija srbsko živino najbolje plača. Ko je Drašković končal, mu staroradikalec Stanko Petrović očita, da je od Avstrije podkupljen. Drašković skoči k podpredsedniku ter od njega zahteva, naj to »životinjo« (Petrovića) posvari. Okoli predsedniške mize se nato zbere kup poslancev, ki razbijajo. Konečno se umirijo. Finančni minister dr. Paču izjavi, da se Srbija želi sporazumeti z Avstrijo, toda pod častnimi pogoji. Avstrija na zadnjo srbsko noto še ni odgovorila — za njeno postopanje so merodajni politični razlogi. Vzglj zaprtju meje pa so srbske finance izvrstne.

Volloni boj.

(Shod zaupnikov S. L. S. iz cerkniškega okraja se je vršil včeraj popoldne v Cerknici. Navzočih je bilo nad 300 zaupnikov iz celega okraja. Za predsednika shoda je bil izvoljen župnik Rajčević, za podpredsednika poslanec Drobnič. Poročal je vodja stranke g. dr. Ivan Šusteršič. Razvijal je dosedanje krasne vspehe S. L. S. ter je med gromovitim odobravanjem povdarjal, da je S. L. S., kadar je besedo dala, besedo vedno tudi držala. S. L. S. nikdar ne vara, kar obljubi to tudi drži. Govornik je povdarjal, da posamezni poslanec ne zmore nič, kaj doseči more le stranka. Za stranko se gre, ne za osebe. Povdarjal je, da med poslanci S. L. S. morajo biti zastopani vsi stanovi. Zborovalci so se soglasno pridružili vsem predlogom vodstva S. L. S. ter izjavili, da hočejo soglasno nastopiti za kandidata S. L. S. Vsi govorniki gg. Korče, Rajčević, Lavrenčič in Bučar so se med splošnim odobravanjem postavili na to stališče. G. Korče je v zanimivem govoru izražal razne gospodarske želje volivcev, katere je

čemu tudi? Sicer... zasluži... brez krivde ni... nasprotno... ničvrednež je, lump, lu-u-ump!

Glasno je zakričal v mrzlo zimsko noč. Tedaj pa se je nakrat posvetilo med drevjem. »Stoj!« Ne daleč od njega je stal lovec s puško v roki. Tone se je vstrašil. Toda samo za hip. Hitro je pritisnil puško k licu. Pok, presunljiv klic, zdelo se je, kakor bi nekaj padlo na tla — nato pa je bilo vse tiho.

Tone je stal kakor okamenel. Vse se je zgodilo tako hitro. Videl je kadečo se puško in ne daleč od sebe v snegu mrtvo truplo. »Morilec!« se mu je vzbudila vest in mu zaklicala in kakor bi mu bile pošasti za petami, bežal je po gozdu. Kam, sam ni vedel. Sedaj od tega kraja proč, daleč proč! Nakrat se je vstavil pri vrtu rodne hiše. Okolu je bilo vse skrivnostno tiho, le v njegovih prsih je tolklo srce, kot težko kladivo. Tiho so začele padati snežinke. Vrgel je puško proč in hotel odpreti vrtna vrata. Toda ni šlo in niti za korak se ni mogel ganiti z mesta. Kakor bi imel svinec na nogah. Vest pa se je oglašala vedno bolj in bolj: »Morilec, morilec...!« Obšel ga je velik strah, kolena so se mu tresla in pal je v mehki sneg. Ah, kako mu je dobro dela mrzla odeja! Rinil je z glavo vanjo vedno bolj in bolj, da naposled ni mogel več dalje — vest je popolnoma vtihnili, polastila se ga je sladka utrujenost po celem telesu in zaspal je...

Dolgo je čakala drugo jutro za zajtrkom Bohtetova Liza svojega sina. Ni mu zavidala spanca — saj je bil vednar doma. Čakala ga je in čakala. Slednjič sta ji prinesla zmurnjenega v hišo dva orožnika, ki sta prišla, da bi ga prijela.

g. dr. Šusteršič v imenu stranke obljubil izpolniti. Zborovalci so z velikanskim navdušenjem se zahvalili načelniku S. L. S. za njegov trud ter izrekli soglasno zaupnico dež. poslancu S. L. S. g. Drobničju, ki je med splošnim odobravanjem poročal o stališču stranke v kranjskem dež. zboru. Poslanec se je odločno postavil na stališče, da mora tudi v kranjskem deželnem zboru priti do splošne in enake volivne pravice, kar je vzbudilo vihar navdušenja. Skrajno ogorčenje proti liberalcem je zavladalo ob dejstvu, da liberalna obstrukcija v dež. zboru preprečuje tudi prepotrebni cerkniški vodovod. Končno je g. Josip Gostinčar navdušeno govoril o dolžnostih državnega poslanca in o bodočem delu S. L. S. Ta shod zaupnikov cerkniškega okraja je sijajno pokazal, kako krepka in živa je zavednost v vrstah volivcev S. L. S. in da ostane naša armada nepremagljiva

(Shod v Trnovem.)

Včeraj popoldne se je vršil shod volivcev v dvorani izobraževalnega društva v Trnovem na Notranjskem. Shod je bil mnogoštevilčno obiskan in se je izvršil v najlepšem redu. Predsednikom shoda je bil soglasno izvoljen tamošnji vrli nadučitelj gospod Jernej Ravnikar, ki je navdušeno pozdravil zbrane može in mladeniče ter podelil besedo bivšemu državnemu poslancu za Notranjsko dr. Žitniku. Ta je v dvehurnem govoru poljudno pojasnil novi volivni red za državni zbor, po katerem dobe zastopniki kmečkih občin pretežno večino. To veselo dejstvo nam daje upanje, da se bode polagoma v Avstriji izvršila narodna ravnopravnost, da se bodo ublažili narodni boji in da tako državni zbor dobi več časa, pa tudi več smisla za gospodarska in sploh socialna vprašanja. Produktivni stanovi, kmečki, obrtniški in delavski, dobe po svojih zastopnikih večjo veljavo, ki jim gre po številu in davkih. Isto pa zahteva naša Slovenska Ljudska Stranka tudi v državnem zboru. Zato gotovo ni prijatelj kmetu, obrtniku in delavcu, kdor se upira tudi z obstrukcijo splošni in enaki volivni pravici, kakor to delajo naši nazadnjaški liberalci. Podla laž je, pravi govornik, da hočemo osobito duhovniki, naj ostane naše ljudstvo »zabito in neumno«. Neumnost je najdražja stvar in veselimo, ako vidimo, kako napreduje naše ljudstvo v vsakem oziru. Zalostni pa smo, ako ga volkovi v ovčjih oblekah zapeljujejo v pogubo. In ti volkovi nismo mi, ampak oni tudi-kmetje, ki poznajo kmeta le ob volitvi, a se ga drugače sramujejo. Govornik je pojasnjeval razna vprašanja, ki so v najtesnejši zvezi s koristmi kmečkega prebivastva, n. pr. lovski zakon, zavarovanje, ogrska nagodba itd. Svoje poročilo konča med živahnim odobravanjem s približno temi-le besedami: »List »Notranjec« me pozivlja v zadnji številki, naj rečem notranjskim kmetom: »Vi kmetje, ako bode me na vašem kmečkem shodu izvolili za poslanca, bom vaš poslanec, vsiljeval se pa ne bom.« Možje, vsakemu plačam 20 kron, ako mi dokaže, da sem jaz koga izmed vas kdaj prosil pismeno ali ustno, naj me voli za poslanca. (Vse tiho.) Če sem hodil po raznih notranjskih občinah, je bila to moja poslanska dolžnost. Ako pa pridem sedaj, ko so razpisane volitve, je to moja pravica, kakor vsacega družega. Slabo izpričevalo je za liberalne svobodnjake, ki zahtevajo svobodo le za-se. Izjavil pa sem opetovano, zadnjič 3. svečana v Št. Petru, izjavljam tudi danes tukaj: Vsiljeval se vam nisem in se danes ne vsiljujem. Ako bodem izvoljen, storil bodem nesebično, kar bode v moji moči, iz ljubezni do svojega rodu, osobito pa iz sočutja do največjega reveža, in ta je naš kmet. Ako pa ste prepričani, da vam more kateri drugi kot poslanec več koristiti, svobodno volite njega. Samo to pazite, da kozla ne pošljete v zelenik.« (Živahno odobravanje.) Za besedo se je oglašil gospod Žnidaršič iz Bistrice ki je prišel na prežo z g. Chamom iz Ljubljane. Hotel je delati zgago s tem, da je očital Žitniku, zakaj priredi shod ob isti uri, ko v sosednji Bistrici zborujejo liberalci s svojimi »neodvisnimi« kmeti. To je dalo povod opombi, da novi zborovalni zakon prepoveduje vsako motenje shoda. Ali se hujskač postavi na zrak, ali pa naznani oblasti. Nato sta Cham in Žnidaršič mirno odšla. Navzoči pa so z vidnim navdušenjem soglasno dr. Žitnika proglasili za svojega državnozbornskega kandidata. — O istem času so zborovali liberalci v Bistrici. Tudi o tem shodu smo prejeli obširno poročilo, katero pa zaradi pomanjkanja prostora objavimo v prihodnji številki. Ako so liberalci s svojim shodom tako zadovoljni, kakor mi s svojim, potem si morajo častitati. Upravičeno pa dvommo, da morejo biti veseli svojega moralnega poraza. Liberalni kandidat je J. Dekleva iz Postojne. Prihodnjo nedeljo popoldne ob 3. uri napravi naša stranka shod na Premu v stari graščini, poročal bo bivši poslanec dr. Žitnik.

Shod v Planini. Včeraj popoldne se je vršil v Planini shod, na katerem je poročal Gostinčar o bližajočih se državnozbornskih volitvah. Razgovor se je vršil tudi o raznih težnjah kmečkega stanu. Zborovalci so pazno sledili govoru in izjavili, naj se v kratkem skliče večji shod.

(Liberalna blamaža) je bila včeraj na Notranjskem popolna. Cerknica, Planina, Trnovo so gromovito govorili za načela S. L. S. Liberalci so se s svojim shodom v Ilirski Bistrici popolnoma razkrinkali. »Neodvisni kmetje« hočejo biti, pa vabijo na svoj shod v umazanem »Narodu« in pripeljejo na shod člane izvrševalnega odbora liberalne stranke dr. Novaka in postojnskega Arkota, ki slovi po Postojni z lepim imenom »ata Žužamaža«, povrh pa še narodnega tajnika liberalne stranke »dohtar Kama«. Na liberalnem shodu v Ilirski Bistrici je bilo okoli 157 oseb, znanih liberalcev iz raznih krajev Notranjske, samo v Tr-

novem na našem shodu pa 300 mož. Celo liberalci so delali kisle obraze, ko je bil za liberalnega kandidata proglašen postojnski Dekleva, mož ki pač ne vzdrži nobene primere za ljudstvo požrtvovalnim, nesebičnim in neumorno za ljudske koristi delujočim dr. Zitnikom. Deklevi bodo že volivci pokazali pot v znano mrvo. Ata »Žužamaža« bo tako pogorel s svojim kandidatom kakor je pogorel s svojim vplivom v Postojni, kjer ni dobil niti zaželjene družbe za kvarte.

(Iz obrtniških krogov) smo sprejeli naslednji dopis: Z ozirom na nove državnozbornske volitve spretaletava obrtnike nekaj strah, ki pa ni opravičen. Vsi stanovi namreč pričakujejo boljše bodočnosti po novem volivnem redu. Naravno je, da si tudi obrtniki želimo svojega zastopnika. Obrtniki so večinoma po mestih in trgih, ki so doslej imeli tri poslance na Kranjskem. Kot obrtnik sem pazljivo zasledoval razprave o obrtniških vprašanjih v državnem in deželnem zboru. Toda zastopniške govora, ki bi ga ta ali oni mestni poslanec govoril za obrtnike v državnem zboru. Torej obrtniki gotovo ne bodo na slabšem, četudi odpadejo zastopniki trg. in obrtnih zbornic. Tem liberalnim gospodom so bile obrtniške koristi deveta briga. Zato stavimo vse svoje upanje v S. L. S., ki je že doslej zastopala koristi vseh stanov kot prava ljudska stranka. Obrtniki pa imamo po svojem številu in svojem soc. pomenu pravico, da zahtevamo enega stanovskega zastopnika v državnem zboru. Kakor čujemo, hoče se vodstvo stranke ozirati tudi na obrtniške želje. Sploh pa so dosedajni poslanci S. L. S. dokazali, da so jim na sren koristi delavskih stanov. Zato upravičeno upamo, da bodo ti zastopniki z novimi tovariši z isto požrtvovalnostjo tudi v bodoče zagovarjali naše težnje in branili naš obstanek. Zato je prazen strah mnogih obrtnikov, da bi ostali zapuščen: brez zagovornikov. Zaupajmo S. L. S., da se more zanašati na zaupanje vseh slojev skupnega naroda slovenskega. Opri na splošno zaupanje prebivalstva bodo mogli novi poslanci v slogi tudi uspešne nastopiti v državnem zboru. V tem smislu pozdravlja obrtnik z dežele shod zaupnikov dne 28. t. m.

(Volivni shod) na Homcu včeraj popoldne je bil zelo dobro obiskan. Dr. Kerk je pojasnjeval pomen S. L. S. Soglasno se je sklenilo z vsemi močmi podpirati kandidata, ki ga postavi stranka.

(Socialni demokratje v idrijskem volivnem okraju) so imeli 17. t. m. shod v Idriji dopoldne, popoldne pa v Spod. Idriji. Idrijski okrajni volivni odbor je izdal 8000 letakov. V svojem glasilu pravijo, da ako stori vsak sodrug v sosednjih okrajih Idrija, Logatec, Cerkljica in Vrhnika svojo dolžnost, bodo brez dvombe zmagali namreč soc. demokrati.

(Prosimo pojasnila.) »Rdeči Prapor« piše: »Dr. Kerk, voditelj klerikalnega volivnega gibanja, je strašil zadnjih 14 dni po naši okolici. Prirejal je shodiče, klaverne in žalostne. V Ledinah je bil in vezal otrobe prav moistro. Ljudje so se mu smejali. Trdil je: Saj mi ni za ledinske glasove, mi jih imamo dosti itd. Ko mu je pa posestnik Matevž Eržen odvrnil: Če vam ni za ledinske glasove nič, zakaj pa lazite tod ter agitirate? — se je dr. Kerk hudo razjezil — in je ukazal, naj posestnika Eržena ven vržejo. Klerikalni suroveži so to tudi storili. Eržen je sedaj vložil tožbo proti tem surovežem. O, volivna svoboda, kje si, kje!! Kmetje so se zgražali nad takim počenjanjem. Tako »Rdeči Prapor«. Nam se samo čudno zdi, ker so ljudje kljub temu, da so se dr. Kerk smejali, ven vrgli Eržena in se nam dozdeva, da je dr. Kerk v Ledinah dobro opravil, ker ljudje ne ubogajo tistega, ki se mu smejajo. Naj nam to zagonetko reši »Rdeči Prapor«. Nadalje piše »Rdeči Prapor«, da je imel dr. Kerk shod v Sp. Idriji in modro pristavi, da delavci sploh niso vedeli za ta shod. To nam pa zopet ne gre v glavo. Kako je pa izvedel »Rdeči Prapor« za ta shod, če delavci niso vedeli zanj? Nadalje piše »Rdeči Prapor«, da je poskušal srečo 16. t. m. dr. Kerk tudi v Idriji za vrati. Piše: Idrijski tehanj je sklical svoje verne, trgovca Golija, Trevna, Loherja, nekaj paznikov, vse komije in trgovske valence imenovanih trgovcev, par rudarjev — delavcem pa se ni dovolilo vstopa. Mi smo dozdej mislili, da so rudarji tudi delavci. Zdej nam je na odprl »Rdeči Prapor« oči, da rudarji niso delavci. Ker te modrosti ne razumemo, prosimo ponižno in klanja se, naj nam pojasni »Rdeči Prapor«, kdo so pravzaprav po njegovem mnenju delavci, če to niti rudarji niso več.

(Profesor Robič.) Piše se nam iz Slovenske Bistrice: Naš in mariborski okraj sta poprej skupno volila enega poslanca v državni zbor; po novi volivni postavi volita pa z nami desni breg mariborskega okraja in Konjice. Zastopal nas je dosedaj poslanec Robič; sliši se, da profesor Robič misli tudi v novi državni zbor v našem volivnem okraju kandidirati; baže je tudi že imel neki volivni shod v Orehovi vasi, kjer so ga postavili za kandidata. Tega postopanja profesorja Robiča nikakor ne moremo odobravati. To vendar ne gre, da g. profesor tako nastopa, ne da bi se prej vsaj nekoliko pogovoril z merodajnimi faktorji. Mi naravnost izjavljamo, da nikakor ne sprejememo kandidature Robičeve. Profesor Robič je deželni poslanec in odbornik; ta posel mu daje toliko pravico, da mu pač ni lahko mogoče uspešno delovati na Dunaju; mi pa hočemo na Dunaju celega moža. G. profesor je naj v Gradcu dela za naš blagor, tam je polje za njegovo delovanje jako obširno; posebno naj zaropče enkrat, kaj bo s slovensko kmetijsko šolo. Nadalje mora g. profesor vedeti, da stojimo v našem, pa tudi v konjiškem

okraju odločno na stališču »Kmečke zveze«; g. profesor pa kmečki zvezi nasprotuje. Ko je na zaupnem shodu 7. februarja t. l. zastopnik kmečke zveze izjavil, da gre kmečka zveza svoja pota in se ne dá od liberalnih starih in mladih dohtarjev majorizirati, je po shodu profesor Robič upil nad predsednikom kmečke zveze: »Odstopite, vse pustite, saj vas duhovniki samo izrabljajo; nikdar ne grem pod kmečko zvezo.« — Tako, gospod profesor! Kdo pa vas je dozdej držal, da niste že davno šli nazaj k šolskim klopem? Ali niso bili duhovniki, ki so dostikrat proti svojemu boljsemu prepričanju delali za vas? In zdej tako govorite? Seveda, vi ste sedaj lahko na stališču, da ne marate biti zastopnik priproste kmečke zveze. Dobro, poznamo se; mi pa povemo očitno, da ko bi tudi program kmečke zveze podpisali, ne moremo vaše kandidature sprejeti! Kmečko ljudstvo je narod, ne pa kmetu nasprotni koncipienti in dohtarji, torej ima prvo odločevati!

(Nemška krščansko-socialna stranka) posega izmed nemških strank najodločneje v volivno borbo. Bolezen strankinega voditelja dr. Luegerja ni prav nič omečila agilitati. Od Krušne do juga, od Konstanskega jezera do Visle je že stranka uredila svoje napadne čete. Izmed 64 dunajskih in nižavstrijskih kandidatur so že malone vse rešene, na severnem in zahodnem Češkem je zagotovljenih že osem kandidatur, a te še niso vse. Na Moravskem in v Šleziji se bori že pet krščansko-socialnih kandidatur, štajerska novoustanovljena krščansko-socialna stranka se pripravila na boj v desetih mestnih in kmečkih okrajih. Na Koroškem in Solnograškem postavi stranka v vsaki deželi tri do štiri kandidate, na Predarlškem štiri, na Tirolskem v vseh 11 nemških kmečkih okrajih. Tudi za nemška kandidata v Bukovini in v Kočevju se bori krščansko-socialna stranka. Vse to so resne kandidature. Nastavili bodo pa svoje kandidate tudi po negotovih okrajih, da preštejejo svoje glasove. Krščansko-socialna stranka postavi 120 kandidatov po okrajih, kjer upa na zmago. Seveda, vsakega napadenih okrajev si stranka ne bo prisvojila ob prvem napadu, a stranka tudi nima namena, da obstoji le za trenutek.

(Udeležniki shoda zaupnikov S. L. S.) nujno opozarjamo, naj vsi oni udeležniki, ki se žele udeležiti skupnega kosila (cena 2 K 40 vin. s pol litra vina vred), nam to takoj zadnji čas do torka 26. t. m. po dopisnici naznani, da bo vedelo vodstvo »Uniona«, za koliko oseb naj pripravi obed.

(Vhod k shodu zaupnikov S. L. S.) bo dne 28. t. m. v poslopje »Uniona« samo skozi Frančiškanske ulice, na kar naj se opozore vsi gg. zaupniki.

Dnevne novice.

+ Znanstvenost. Suplent na ljubljanski gimnaziji Pavel Grošelj je v svojem poročilu o predavanju profesorja Gorjanovič-Krambergerja trdil, da smatra slednji korespondujoče znake pri pračloveku in opicah za homologije, ki dokazujejo genetično vez med človekom in opico, ne pa za analogije, kakor smo mi poročali. Pri tem se je skliceval na neki privatni pogovor z dr. Krambergerjem. Mi smo takoj nato povdarjali, da je netakto, izrabljati privatne pogovore, da se stavlja prof. Kramberger s temi privatnimi izjavami v nasprotje s tem, kar je javno pred občinstvom povedal. Sicer pa smo upravičeno dvomili o avtentičnosti dotične privatne izjave. In res — šli smo pogledat in smo našli sledeče: Profesor Kramberger je leta 1905 v »Biolog. Zentralblatt«, št. 23 in 24, st. 805—812 priobčil spis: Diluvijalni človek krapinski in njegovo razmerje k Neandertalskemu in Spskemu človeku. Tam se lahko prebrča Grošelj, kako sodi prof. Gorjanovič o tej temi. 1. diluvijalni ostanek človeški Neandertal, Spy, La Naulette, Šipka, Ochos in Krapina spadajo k eni in isti vrsti: homo primigenus. 2. Homo primigenus se naslanja skoro z vsemi svojimi znaki na recentnega človeka. Tu navaja za to trditev argumente in pravi: Nobenega dvoma ni, da obstoji od homo primigeniusa do recentnega človeka kontinuiteta v razvoju. Kaj se to pravi, ve vsak naravoslovec. Dalje navaja v tem spisu Kramberger svojo hipotezo, katero seveda bi moral še le dokazati, da sta Pithecanthropus (opica) in pračlovek živela generično ločena že v pliocenu (terciarska doba). O sorodstvu opic s pračlovekom neče v tem opisu vedeti ničesar, morfološke sličnosti pa smatra za »analogije«. Ker je čisto izključeno, da bi mož svetovnega glasu, učeniak Kramberger, v privatnem pogovoru trdil kaj drugega, kakor v svojih znanstvenih spisih, je jasno, da se je zmotil suplent Grošelj. Tudi ni dvoma, da si je tiste homologije Grošelj sam izmislil, kajti nemogoče je, da bi prof. Kramberger privatno imenoval homologije to, kar v znanstvenih spisih imenuje »analogije«. Ali je Pavel Grošelj namenoma izkrivil, kar je profesor Kramberger govoril, ali si je vse izmislil, ali pa ga ni razumel, ali pa v strastnem hrepenenju, najti prehodno vez med človekom in opico, samega sebe vara, tako da naposled samemu sebi verjame, kakor dela Haeckel. Zanj je najbolj verjetno, gotovo pa je to, da Grošelj, suplent za naravoslovje, niti Krambergerjevih spisov v »Biologisches Zentralblatt« ne pozna. On sploh ne pozna nič drugega kot to, kar govori za Haeckla. Da njegova samoprevara ne bo obenem varala občinstva, za to bomo že poskrbeli, kakor smo doslej. Dotlej naj pa Pavel Grošelj pridno prebira knjige, da ne

bo iz analogij delal homologije in se obvaroval blamaže.

+ Vzorna polemika. »Narod« ima nekega referenta za naravoslovne stvari, ki se sicer redko oglašja, a je takrat tem duhovitejši. 21. t. m. se ta poročevalec bridko pritožuje v »Narodu«, da smo ga imenovali tintomaza. No, nam se ne gre toliko za ime, kot za stvar. Ta neimenovanec torej misli, da smo mi namenoma izpustili en stavek iz nekega Haecklova citata in nam pri tej priliki očita nezogibno »katoliško moralno«. Dotični citat, s katerim Haeckel odgovarja Wasmannu, se glasi:

»Bekanntlich ist es auch der klarsten und schärfsten Logik nicht möglich, mit einem klugen »Jesuiten« fertig zu werden; denn er benutzt in geschickter Weise die Tatsachen selbst, um durch ihre Verdrehung und Entstellung die Wahrheit in ihr Gegenteil zu verkehren.«

Mi smo citirali do dvopičja, ker naslednji stavek čisto nič ne izpremeni na dejstvu, da se je Haeckel pred P. Wasmannom skril kakor polž v svojo hišico. Kajti obrnimo ta »odgovor« Haecklov sledeče: »Bekanntlich ist es auch der klarsten und schärfsten Logik nicht möglich, mit einem klugen »Monisten« fertig zu werden; denn er benutzt in geschickter Weise die Tatsachen selbst, um durch ihre Verdrehung und Entstellung die Wahrheit in ihr Gegenteil zu verkehren.« Iz tega se razvidi, da to, kar je Haeckel odgovoril Wasmannu, ni noben dokaz, ampak slepa trditev. Haeckel in njegov sorodnik po duhu v »Narodu« se namreč od nekaj držita načela: »Wen man nicht widerlegen kann, sieht man als einen Jesuiten an.« Dober tek pri tej argumentaciji!

+ Gozdni čuvaji. Ko je imel dr. Iv. Šusteršič javen shod na Bohinjski Bistrici, poprosili so ga gozdni čuvaji pomoči v svojem bednem stanju. G. poslanec jim je obljubil svojo pomoč, in ne zaman. Dne 6. t. m. sporočil je dr. Šusteršič trg. minister, da je gozdnim čuvajem v političnem okraju Radovljica s 1. januarjem zvišal plačo, in sicer trem na 70 K, osmim pa na 60 K. Kakor je že »Slovenec« poročal, dobe nadalje 50 K namestu naravnega stanovanja in deputat drv. Gozdni čuvaji so se v posebnem pismu g. poslancu zahvalili za skrb, s kojo je dosegel zboljšanje mesečne plače.

+ V Dobu je imela ondotna posojilnica včeraj izredni občni zbor. Po zboru je predaval gospod profesor dr. Aleš Ušeničnik o prostozidarjih.

+ Lloydov parnik »Imperatrix« se potopil. Komunique avstrijskega Lloydova poročila: Parnik »Imperatrix«, ki je dne 19. t. m. pod poveljstvom kapitana Ghezze odplul v Bombay, se je sinoči pri rtu Elephonissi blizu otoka Kandije razbil in potopil. Avstrijski Lloyd je takoj odposlal s Kandije na mesto nesreče parnik »Castore«, odkoder zamorejo pa radi težavne komunikacije dospevati le redke vesti preko Kandije. Nesrečo je, kakor se zdi, povzročil silen vihar, vsled katerega so v zadnjih dneh ponesrečile mnoge ladje. Žal, da je tudi človeških žrtev, vendar ni doslej o tem še gotovih poročil. Ladja »Imperatrix« je imela posadke 120 mož ter je odplula z 20 potniki. Glasom ladijske liste se nahajajo na ponesrečenem parniku potniki s kabinami: Agostinis, rodbina Labouti s tremi osebami, rodbina Galrowski z dvema otrokoma, Mixon, Marcovitz, Birchart in štiri redovnice ter potniki Mr. Struckel, Hassan in mornarja, katerih ime ni znano. — Dan s opoldne je prejel naše uredništvo naslednje poročilo: »Z Lloydovim« parnikom »Imperatrix« je utonilo 40 oseb, med njimi 32 Avstrijcev, večinoma moštvo in osem arabskih kurjačev, 20 potnikov in ladijni častniki so rešeni, izvemši tretjega mašinista Martinčiča, ki je utonil. Tudi ena ladijska katera je »Imperatrix« spustila v morje se je potopila.

+ Letošnje cesarske vojaške vaje se bodo vršile med 14. voj. zborom (Inomost) in med 3. voj. zborom (Gradec) in sicer bodo obsegale Koroško in okolico Soče. Pri teh vajah bodo novi gorski polki imeli važno vlogo.

+ Volivna preosnova v Trstu. Pišejo nam iz Trsta: Radi splošne volivne pravice za tržaški deželni zbor je priredila socialnem. stranka tri javne delavske shode. Slovenski oddelek je sklical shoda v Rojano in Sv. Ivanu, italijanski sodruzi v gledališču »Politeama Rossetti«. Sklenjena resolucija se glasi: »Javni shod najodločneje protestira proti krivicam volivnega načrta, ki ga predlaga deželni odbor za mestni, oziroma deželni zbor tržaški. Obenem se pozivljajo okoličanske zastopnike v deželni zbor, da v prihodnjem zasdanju od svoje strani predlože za okoličanske okraje poseben načrt volivnega reda, ki bo odgovarjal zahtevam modernega časa. Izjavljajo tudi, da se na podlagi starega volivnega reda ne sme več voliti, ker sicer bi delavstvo nastopilo z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago.«

Tržaški Slovenci so priredili v soboto dva ljudska shoda: na Opčinah in na Proseku v protest proti krivicni volivni reformi, ki bo predložena tržaškemu deželnemu zboru. Včeraj je bil velik ljudski shod tržaških Slovencev v Trstu.

+ Gosp. župnik Jož. Pristov v Horjulu je šel v lko utrditi svoje zdravje.

+ Mlekarna v Šmarci je imela v nedeljo popoldne občni zbor. Krog 180.000 litrov mleka se je prejele v prošlem, drugem poslovnem letu. Čistega dobička je nad 1.500 K. Sklenilo se je odslej plačevati po tolči in posneto mleku vsakemu vračati. O mlekarstvu in kmetij-

skem zadružništvu sploh je obširno govoril dr. Kerk.

+ Pasivni odpor na železnici. Uslužbenci državne in žužne železnice v Trstu so sklenili, da danes priko s pasivnim odporom, ako še ne dobe nikakih koncesij.

+ Prememba posesti. Gospod Karol Kavšek, veleposestnik v Ljubljani in dr. Horvat, odvetnik v Samoboru kupila sta od Friderika Skala in tovarišev plemiško posestvo Kaptol pri Požegi v Slavoniji. Nova lastnika nameravata obširno posestvo parcelirati in razprodati.

+ Uspeh agitacije proti podraženju telefona je na Dunaju jako malenkosten. Na novo se je oglasilo za telefon 1566 oseb, odpovedali sta ga pa 202 osebi. V Pragi je novih naročnikov 108, odpovedi pa 24.

+ Posvečevanje zvonov se je vršilo včeraj z izredno slovesnostjo na Visokem, podružnici šenčurske župnije. Posvetil je tri nove zvonove rojak visoki mil. g. stolni prošt ljubljanski Janez Sajovic. Rojaki visoki so pripravili odličnemu možu nad vse sijalen sprejem. Osem vrlih mladeničev mu je na konjih prihitelo nasproti skoro do Britofa. Tu ga je pozdravil cerkveni ključar v vznesenih besedah. Škrozi osem slavalokov se je pomikal med pokanjem topičev in ubranim pritkavanjem zvonov v zimskem času nenavadni spreved v cerkev. Pred posvečenjem je nagovorila sorodnica proštova gospoda pontifikanta in mu podala lep šopek. Cerkveni govor je govoril rojak, škocijski župnik gospod Peter Bohinc, sveto mašo je pel istotako rojak, hrenovski župnik gospod Ivan Zupan. Lepe slovesnosti se je udeležilo poleg krajskega dekana g. A. Koblarja, svetnika Kukelja s več sosednjih gg. duhovnov. Isto spremitvo kot pri dohodu je spremljalo nekaj časa mil. gosp. prošta tudi pri odhodu iz rojstne vasi.

+ Za jeseniški otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda so jeseniške žene dne 2. t. m. na veselici nabrale 138 kron čistega dohodka. Vsem bodi izrečena srčna hvala, posebej se odboru, ki je podaril novo krasno sliko vs. Cirila in Metoda, ter g. Ivanki Pretnar za prisrčni nagovor.

+ Električno železnico grade med Celovcem in Porečami.

+ Vihar na Dolenjskem v noči od srede na četrtek, je podrl, kakor se nam iz novomeške okolice poroča, izven kozolca v Gotni Vasi tudi še dva kozolca na Ceroven. Dalje je v hlevu mesarja gosp. Al. Mežnaršiča v Kandiji odprl vrata; en vol se je odtrgal in šel — po širnem svetu. Drugo jutro so mislili, da je bil tat v hlevu ter si privoščil dobro rejena volčka. Ko so zasledovali tatu, dobili so vola neke pod Gorjanci samega — na sprehodu. Seveda so ga pritirali zopet nazaj. — Dne 22. t. m. je kazal toplomer opoldne na soncu 30 stopinj C. Novi sneg se hitro topi in kmalu izgine, ako ne dobimo še novejšega.

+ Državni pomožni uradniki za novomeško okrožje so ustanovili svoje društvo, katerega pravila so potrjena. Društvo se ne bode bavilo z nobeno politiko, ampak le s stanovskimi zadevami: Za ustanovitev društva si je pridobil največ zaslug g. pomožni uradnik Grzin, kateremu tovariši izražajo zahvalo.

+ Iz krške okolice nam poroča naročnik: Čital sem v Vašem listu, da je g. Scagnetti v Krškem liberalce. Ker g. Scagnettija poznam že mnogo let, poročam resnici na ljubo, da ni nikdar bil in ni liberalce in da je bil dopisnik krivo poučen. Dostavek ured.: Obžalujemo pomoto, tembolj pa nas veseli zanesljivo pojasnilo.

+ Umrl je na Dunaju bivši državni poslanec Gvido grof Dubsky, star 72 let.

+ Smrtina kosa. Pri Sv. Ivanu v tržaški okolici umrl g. Ivan Peršič. — Umrl je v Tinjanu v Istri dne 22. t. m. Marija Defar, blaga mati tamošnjega gospoda dekana. N. v. m. p.!

+ Ciganova prorokovanja. Listi poročajo, da je pred kratkim prišel na dunajsko kliniko neki cigan, ki je prošil, naj ga sprejme noter. Ko so mu odgovorili, da ni prostora, je dejal, naj mu le dajo posteljo, ker bo itak drugo jutro ob sedmih umrl. Ko so ga vprašali, kako on to ve, je dejal: »Jaz vem še marsikaj. Vem tudi to, da bo 15. marca umrl župan dr. Lueger in koncem aprila visoka oseba v avstrijski državi.« — Ob sedmih jutraj drugega dne je cigan res umrl.

+ Novo cerkev bodo zgradili v Prečni pri Novem mestu. Pravijo, da bo nova cerkev najlepša na vsem Dolenjskem.

+ Otroci se je opekli v nedeljo posestniku Andreju V. v Dornbergu. Ko je mati zjutraj kuhala, je pustila na ognjišču poln kotel vrele kave. Dveletna hčerka je prišla blizu in zvrnila nase cel kotel. Otrok se je silno opekli in v sredo 20. t. m. vsled bolečin — umrl. Stariši pazite na otroke!

+ Umrl je sredo ob 11. uri zvečer v Gorici po dolgi bolezni Miha Fabjan, delavec v tovarni za celulozo Podgoro. Bil je dolgoleten zvest član »Slovenskega katoliškega delavskega društva« v Gorici. Pogreb je bil v petek popoldne ob 4. uri, bil je lep. Udeležilo se ga je »Slov. kat. delavsko društvo« z zastavo. N. v. m. p.!

+ Glavni dobiček državne loterije. Te dni šele je nekdo prezentiral pri centralni državni blagajni srečko, na kateri je bil zadet glavni dobiček zadnje državne loterije. Srečka je bila vsa razmazana. Blagajna srečke vsled tega in ker je imela naznanilo, da ta številka sploh ni bila prodana, ni izplačala. Dognalo se je, da je srečko prezentiral uradnik nekega dunajskega zavoda, ki je dobil srečko iz Gödöllö z naročilom, naj vzdigne denar. Preis-kava v Gödöllö je dognala, da je srečko po-

slal uradniku neki črevljari, ki pravi, da je srečko izgubil in da jo je sedaj zopet našel v smeteh, vsled česar je srečka v tako defektne stanju.

— Nek duhovnik z Vipavskega želi poizvedeti, jeli se je že kak sobrat odločil, podati se letos z dunajskim romarskim vlakom začetkom junija na božjo pot v Lourdes. Če bi jih bilo več še boljše. Vozili naj bi se menda v drugem razredu za 374 kron od Inomosta in nazaj. Prijazno ugodno poročilo prosi se na uredništvo tekom desetih dni.

— Županom šmihel-stopiške občine je bil v četrtek soglasen izvoljen gosp. Josip Zurec, njegovim namestnikom pa gosp. Janez Zaduc.

— Opozarjamo na inserat »Katoliške Bukvarne v Ljubljani, glede novejših P. Wassmannovih naravoslovnih del.

Knjževnost in umetnost.

* Častni večer baritonista slovenske opere, g. Ouřednika. Malokteri izmed izvršujočih članov slov. gledališča si je pridobil toliko simpatij, kot naš ugledni baritonist, g. Ouřednik. Zadnja leta bi bila opera, kakor jo imamo danes, brez njega nemogoča. Vesten in marljiv je vedno na svojem mestu. Čast komur čast! Občinstvo to uvaža in je pokazalo svoje priznanje umetniku v soboto, ko ga je opetovano po končanem prvem dejanju pozivalo na oder. Poklonila sta se mu dva lovorjeva venca s primernimi našitki. Za mno, gokateri lep večer, ki smo ga užili po njegovi zaslugi, mu izrekamo tudi mi na tem mestu vse priznanje in hvalo. Še ko ga ne bo več med nami, ohranili mu bomo prijazen spomin.

Za svoj častni večer izbral si je Ouřednik opero »Evangeljnik«. Lepa opera! — Poleg Ouřednika izborni tenorist pl. Rezunov in istotak basist Betetto. Slednji počenja s svojim močnim organom naravnost briljirati. Še rutine — in mož, ki bo nesel slavo slovenskih pevcev po svetu, bo tu! Čemu bi si ne iskal širokega sveta z širšim obzorjem? Saj smo v domovini tako mali, tako majčkeni in malenkostni.

× Slovenskim pesnikom. »Cerkveni Glasbenik« piše: V vseh strokah napredujemo, v cerkveni pesmi smo tam, kjer smo bili pred petdesetimi leti. Skladatelji so prisiljeni posluževati se vedno istega besedila za mašne, Marijine in druge pesmi. Besedilo je večkrat popravljeno, stalnega nič; a človek si želi nekaj novega, svežega, vznesenega, ki bi skladatelja navdušilo za nova dela. Cerkveno življenje je vendar dandanes zelo razvito in človek bi mislil, da se v isti meri razvija tudi cerkveno pesništvo. Žalibog temu ni tako. Kar imamo je zapuščina Jeranova, Volčičeva, Potočnikova, Namretova, Praprotnikova in še nekaterih drugih. V novejši dobi je cerkvena pesem bela vrana. Pač se nahajajo tuintam nabožne pesmi, a pravo cerkveno, ki naj služi očitni službi božji, kdo mi jo pokaže? In vendar imamo pesnikov, pesnikov prve vrste, na katere smo ponosni. Zakaj ne bi naši pesniki posvetili svoje moči semtertja tudi cerkveni pesmi? Ni li religiozno polje najhvalečnejše, najidealnejše? Cerkvene pesmi postanejo po glasbi ljudska last in se ne denejo tako hitro v omaro, kakor svetne. Slovenski pesniki! Prosimo vas, posvetite svoje vrle moči tudi cerkveni pesmi; cerkvena himnologija naj vas vname in navduši za proslavo verskih naših svetinj; mi bomo z veseljem vgrajevali za vami in tako se bo vršil velik napredek v cerkveni pesmi, kar je tudi kulturno delo.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča.

Tatinski gost. Dne 5. decembra m. leta popoldne, je prišel v Šolarjevo gostilno v Trzinu 25 let stari delavec Anton Sitar iz Gor. Dupelj, sedaj brez stalnega bivališča. Naročil si je nekaj fižola in nekaj žganja. Ondotna natakrica je imela ravno tri K v roki za nakup cigaret. Da bi prišlemu gostu takoj postregla, položila je ta denar v omaro in šla po jed in pijačo. Ko se je vrnila in hotela denar iz omare vzeti, zapazi, da je izginil. Ker ni bilo medtem nikogar v sobi, sumnila je takoj, da je Sitar storilec. Zato je zahtevala od njega denar nazaj. Sitar se je vsled postopanja natakricice čutil silno vžaljenega, jel se je hudovati in zatrjevat, da tega ni storil. Nato je hitro odšel iz gostilne. Natakrica je tekla za njim, in na ulici se ji je pridružil na njeno prošnjo mlinar Janez Jerman. Ta je pohitel za njim, ter klical, da naj počaka. A tat je še hitreje stopal, nato je pa stekel Jerman za njim in ga na Bregu proti Bistrici dohitel. Ko sta si prišla vstric, ga Jerman vpraša, kaj je naredil. Sitar pa medtem seže pridušaje se v žep in omeni, da ni nič naredil, pri tem je pa imel že odprt nož v rokah. Tega se je Jerman tako ustrašil, da se je obrnil in zbežal, medtem ko jo je tat naprej odkuril. Sitar je znan potepuh, ki mu ni mar za resno delo, ter je bil že desetkrat predkaznovan. On sicer tatvino priznava, to pa taji, da bi bil Jerman v svojo obrambo kazal odprt nož. Porotniki so zanimali vprašanje, da je obtoženec rabil odprt nož, zato je bil obsojen samo radi tatvine na en mesec strogega zapor.

Boj s tatom. Letos na novega leta dan okoli polnoči prišel je Franc Fajfar, samski mlinar na Dovjem, na pod tamošnjega posestnika in trgovca Jurija Pezdirnika ter si tam se, zui črevlje. Bos je potem zlezel na hišno podstrešje, od tod je pa prilezel po stopnicah čez prvo nadstropje v vežo. Ker je svoj čas tam služil, so mu bile hišne razmere dobro znane. Odprl je z dletom siloma duri prodajalne, posegel v predalo, kjer se je nahajal denar ter je vzel iz predala 141 kron 11 v. Denar je spravil v zunanji žep svojega suknjice, pri tem mu je

pa padla 1 krona in 20 vin, na tla. Ta ropot je slišal Jurij Pezdernik, ki je sicer oblečen a brez obutev ležal v svoji sobi prvega nadstropja. Urno je skočil iz postelje, vzel svetilko petrolejko ter se podal v prodajalno. V tem trenutku ga pa Fajfar z neko literarno steklenico udaril po glavi, nato ga zgrabi za vrat ter vrže ob tla, tako da se je tudi svetilka razbila. V temi se je sedaj začel boj med njima na življenje in smrt, kajti Fajfar je z obema rokama daval za vrat Pezdirnika rekoč mu: »Sedaj boš hudiča videl«. Temu se je vendar posrečilo tatu dobiti podse, na kar je začel na pomagaje klicati svojega brata, cerkovnika Alojzija Pezdirnika. S pripomočjo tega se je posrečilo tatu zvezati, in ga zastraženega imeti v svoji sobi toliko časa, dokler nista prišla poklicana orožnika. Pezdernik je zadovolj na vratu na licih in na glavi več brazgotin ter vsled udarca na levo uho pretrgal se je bobnič in gotovo se bi bilo Pezderniku slabo godilo, da ni bil močnejši od svojega nasprotnika. Fajfar se je tudi izrazil, da je sklenil v škofjeloškem zaporu, kamor je bil za pet dni obsojen, in katero kazen je na novega leta dan preстал. Pezdernika okraši. Obdolženec je na slabem glasu, podpisan kot žganjepevec ter ima že 11 predkazni. Faj far je bil obsojen na pet let težke ječe.

Štajerske novice.

š Stiger se boji župnika Medveda. Ko so v soboto prihajali kmetje k volitvi v okrajni zastop, sprehajal se je Stiger po cesti ter izpraševal kmete koga bodo volili. Ker mu ni nobeden izdal imen slovenskih kandidatov, rekel je: »Volite kogar hočete, samo župnika Medveda ne.«

š Le ne tako ošabno! Pri nedeljskem shodu v Slovenski Bistrici so se pogovarjali malobrojni udeleženci »Narodne stranke« v gostilni pri Krulcu, ali bi šli na shod kmečke zveze v Narodni dom ali ne. Nato je rekel gostilničar Krulc: »A, kaj bi se mi bali; mi imamo tu več (pokazal je na laketi), kakor pa oni tu (pokazal je na čelo)«. Tako smo zvedeli od nekega kmeta, G. Krulc, ne mislite, da smo mi kmetje tako zabiti! Glejte, da se ne boste prišli enkrat za glavo!

š Okrajni zastop slovenjebistriški. Pri volitvi kmečkih občin v soboto, dne 23. t. m. so zmagali Slovenci. Izvoljeni so sledeči: Hoinik Jožef iz Zg. Poljskave (56 glasov), Hrastnik Karol iz Sp. Poljskave (54), Mlakar Franc v Hošnici (54), Vehovar Franc na Videžu (54), Pernat Blaž v Ritoznju (54), dr. Urban Lemež v Slov. Bistrici (54), Martin Medved v Laporju (54), Novak Peter v Slov. Bistrici (54). V manjšini so ostali sledeči nasprotni kandidati: Pliberšek (22), Kresnik (19), Ačko (20) Hrastnik Ant. (3), Mahorič (22), Jernejšek (22), Stepar (22), Sicherl (22), Juhart (22). Od zadnjih so Slovenci napredovali za 4 glase.

š Slov. krščansko socialna zveza za Štajersko« je sklenila v svoji zadnji seji: Vsa društva se pozivljajo, da v najkrajšem času priredijo predavanja, v katerih se podaja nauk o novem vol. redu in o agitaciji. — K zvezi je pristopilo sedaj že nad 50 društev. Vsa društva, ki še niso pristopila, pa se prijazno vabijo naj to kmalu storijo. Sklenimo obroč in naša moč bo nepremagljiva! — K sejam zahajajo redno tudi odborniki izven Maribora. Seja je redno vsak četrtek ob 5. uri popoldne v uredništvu »Slov. Gospodarja.«

š Častni občan. Gospoda Josipa Sitterja, c. kr. deželnosodnega svetnika in vodjo okrajne sodnije v Brezicah, imenovale so občine: Bojsno, Globoko in Rigonce svojim častnim občanom.

š Mestni izzivači. Ker so pri volitvi v Slovenski Bistrici na padali in insultirali slovenske kmečke volivce nahnjanske nemške barabe, šli so štirje slovenski župani par dni pred volitvijo v kmečko skupino k županu bistriškemu, Stigerju in zahtevali, da poskrbi, da se ne bodo napadali, sicer bodo zahtevali od okrajnega glavarstva, da se prestavi volitev v drugi kraj. Stiger je ves zelen od jeze ugodil njih zahtevi in dal njih zahtevo v zapisnik.

š »Marionete«. Zadnja številka »Marburger Presse« opisuje v uvodnem članku razmere, ki vladajo v mariborskem občinskem svetu. Nekateri gospodje vladajo popolnoma po svoji volji, drugi pa samo kinajo, prave marionete. Za nadzorstvo v občinsko hranilnico so se imenovali dotični gospodje v gospodarskem odseku. Referent je potem v občinski seji predlagal čisto druge gospode. Kaj je le pri mestni hranilnici, da ne pustijo drugih oseb v nadzorstvo. Čudno!

Tržiške novice.

t Zagata. V čudno zagato so padli naši očetje pri zadnjih volitvah v krajni šolski svet. Premišljujejo in mislijo, pa pomagati si ne morejo. Druga leta je slo vse tako gladko, da je bilo veselje, a letos se jim je pa štrina zmešala. Mi povdarjamo, da je pred vsem treba novih volitev, ker je bil zadnji imenik nepravilno sestavljen. Tako n. pr. je bil med vabljenimi odborniki tudi eden mrtev. Drugi je prišel volit in pravi, da ima tudi pravico, pa ga v imeniku ni bilo. Tako je res vse »narobe svet«. Treba je, da se volitve v šolski zastop kmalu pravilno in o pravem času razpišejo.

t Iz zagat si hočejo nekateri pomagati s terorizmom. Občinski odbornik T. iz Trziča čuti hudo težo nevolje. Dotični mož je obrtčičiti hudo težo nevolje. Dotični mož ej obrtnik in neki gospod mu je kar naenkrat odpovedal vse delo, ki ga je bil pri njem naročil, in ukazal je tudi, da naj mu takoj plača dolžno svoto, ki je pa malenkostna. In s tem možem, katerega vsi Tržičani spoštujejo, ker je res plemenit in postrežljiv, ki je zaradi raznih po-

tov izgubil mnogo zaslužka, ta mož naj sedaj trpi. Sicer pa opozarjamo gospoda župana na novi zakon, ki varuje svobodne volitve tudi za občinske zastope ter določa stroge kazni.

t Izšolati hočejo naši mestni očetje otroke iz kovorske občine, ker so pri zadnjih volitvah Kovorjani pomagali črtati račun nekaterih Tržičanov. No, ta je pa lepa! Dokler so Kovorjani vsolani v Tržič, toliko časa imajo pravico in dolžnost, voliti v šolski zastop, kakor sami hočejo. Ali mislijo tržiški gospodje, da bodo tudi kmetje tako plesali, kakor bodo oni godli? Potem se gotovo motite.

t Predavanja zadnjo nedeljo o zgodovini delavskega gibanja v Avstriji se je udeležilo lepo število udov, ki so z zanimanjem sledili predavatelju. Govornik je opisal poizkuse liberalnih advokatov, spraviti delavce v liberalni tabor, ki so se pa koj iz začetka izjalovili, ker so delavci te prijatelje prehitro spoznali. — V začetku gibanja so se delavci večinoma zbirali v socialnodemokratskem taboru, dokler ni prodrlo živahno krščansko-socialno gibanje. Krščansko-socialnemu gibanju so se stavile hude zapreke, pa vse zastoni, danes je na stotisoče poštenih delavcev organiziranih klub vsem težkočam. In to se je doseglo vse s požrtvovalnostjo in vzajemnostjo, ki je potrebna pri vsaki organizaciji.

t Oslovski kašelj je ponehal, otroci se zopet vračajo v šolo.

Istrske razmere.

(Izvirni dopis.)

Dobro je, da razkrivamo svetu podlo obnašanje laških iredentov in Istri. Irendenti v Istri obračajo posebno proti duhovnikom svoj ost, ker so ti še avstrijskega mišljenja in ker edini stavijo ovire njih nakanam in stremeljenjem. Tako jim je preveč Avstrijec in goreč duhovnik dekan v O., zato podli boj proti njemu. Pred meseci so mu vrgli dva debela kamna skozi okno v pisarno; na ta način ga hočejo ostrašiti. Sreča še, da kamna nista zadela gospoda. Toda tak terorizem ni dovolj; letos na pepelnico sredo je šla godba v spremstvu razdivjane množice, ki je nosila rudeče zastave mimo župnišča in tamkaj ostentativno zasvirala. Pripomniti moram, da je bilo v tem slučaju tako ravnanje tudi grda nehvaležnost, ker je prav ta godba dobila pred nekaj meseci izdatno podporo od g. dekana. V drugi župniji blizu O. je iredenta demonstrirala proti tržaškemu škofu s tem, da se ni nobeden izmed občinskih odbornikov udeležil škofovega sprejema. Irendenti so našuntali ljudstvo, češ, da škof ni Italijan in da se zato ni treba brigati zanj. Tudi so na predvečer škofovega prihoda razpustili godbo, ki ima nalogo svirati ob svečanostih v župniji. Boj proti katoliški cerkvi in proti duhovnikom je v Istri sploh na dnevnem redu in zanimivo je, da je ta boj zahrbtn in da iredentisti nosijo svoje umazane članke v uredništva socialnodemokratskih listov.

Navesti sem hotel le nekaj suhih dejstev. Ta dejstva pa so hudobni in podli izbruh fra-masonstva in iredentizma. Žal, da poklicane oblasti čestokrat ničesar ne vidijo in ne slišijo, obnašajo se nepričakovano indiferentno. Nemara pa bo zasijala boljša zarja po novih volitvah? Skoro bi rekel: »Lasciate ogni speranza.« Znano je, da je istrski hrvatski narod še dober in veren narod, toda v njem je premalo zavednosti bodisi v narodnem, bodisi v verskem oziru. Neverjetno se skoro dozdeva, kako je naš narod še odvisen od laških iredentov, kako jih krotko uboga in jim slepo sledi. Ni dovolj, da vidiš v hišah po istrskih mestecih podobe laških iredentov, celo na kmetih dobiš takih podob. Dovolj žalostno!

Pomanjkanje vsake organizacije na kmetih otežkoči vsako narodno delovanje. Toda ne izgubimo nade, da se tudi v tužni Istri z'ane vremena ter zasije solnce boljše bodočnosti. V to svrhu pa je treba, da se združijo vsi zavedni prijatelji ljudstva v boj za njegov gospodarski in narodni obstanek.

Idrijske novice.

i Računski zaključek občinski za preteklo leto se razdeljuje med davkoplačevalce. O pri-liki povzamemo to ali ono stvar.

i Sirotinski svet v Idriji prav marljivo deluje. Zlasti gospod sodnik Sturm se zelo trudi, da bi se olajšala beda ubogim sirotam idrijskim. Že dvakrat je po novem letu povabil k sebi sirotinske očete, oziroma matere in sicer prvič dne 24. januarja, drugič pa dne 17. februarja t. l. Ob prvi priliki je natančno poizvedoval, katere sirote so posebno zapuščene, kje je največja beda in kaj je vzrok te velike revščine. Iz teh podatkov se je spoznalo, da je največje pomanjkanje v družinah bivših rudarjev, ker je provizija za vdove in sirote tako majhna, da ni čuda, ako se vgnezdijo v družino uboštvo in za tem tudi navadno bolezen. Gospod sodnik je zbral nato 17 najbolj karakterističnih slučajev, natančno opisal neznosni položaj dotičnih sirot, oziroma družin ter sestavil prošnjo na c. kr. poljedelsko ministrstvo, ki je v prvi vrsti dolžno tu pomagati. Stavil je tudi primerne nasvete, kako bi bilo mogoče odpomoči tej bedi, namreč z zvišanjem provizije vdovam in sirotam, z denarno podporo sirotinskemu svetu, ki bi potem lahko po potrebi podpiral najbolj potrebne družine, z ustanovitvijo ljudske kuhinje in s podporo »Vincencijski družbi«. Z najboljšim namenom započetu delovanju sirotinskega sveta, oziroma njegovega predsednika gospoda sodnika Sturma želimo najboljšega uspeha.

i Tudi naši ljudje hero in si zapomnijo različne podatke. Naučni minister je razložil v čem obstoji cerkveno premoženje in da tudi nič ne nese. Naj je tudi svota 813 milijonov velika, koliko višja je šele Rotšildova, ki je

leta 1900 priznal svojega imetja 16.000 milijonov. Njegovo premoženje nosi velike obresti in je tedaj za 14.187 milijonov večje kakor cerkveno premoženje v celi Avstriji. A tega se Kristan nobenkrat ne dotakne. Ni čuda, da delavci sumljivo opazujejo vedno isto zabavljanje in da se nazadnje celo naveličajo poslušati, kar so že tolikrat slišali na shodih ali brali v »Napreju«.

Iz slovanskega sveta.

sl Stavka bolgarskih železničarjev. Glede na stavko železničarjev in pa glede na pasivni odpor pod orožje poklicanih rezervistov železničarjev trpi po bolgarskih železnica blagovni promet. »Eksportno društvo v Var-ni« je bolgarskemu knezu zato poslalo spomenico, v kateri navaja, da ima izvoz žita in živil več milijonov škode na korist ameriške konkurence in prosi kneza odpomoči.

sl Izseljevanje Črnogorcev. Prebivalci Črne gore se v zadnjem času v nenavadno velikem številu izseljujejo. Seveda zlasti mladi moški in zato se zlasti občutno pozna to izseljevanje med vojaštvom. Že nad dve tretjini vojaštvu podvrženih moških se je izselilo. Nahajajo se stotnje, od katerih žive še v Črni gori samo po štiri do pet oseb. Vzrok tega je zagrošena politika nekaterih ministrov.

sl Dom učiteljc so nedavno posvetili na slavnosten način v Lvovu.

Razne stvari.

Predilnica pogorela. Pogorel je desni del budimpeštanske predilnice. Škoda znaša 400 tisoč kron. Tvornica je zavarovana.

Se ena ponesrečena ladja. Dne 22. t. m. popoldne se je ponesrečila južno od Boobjerga norveška trijadnica na poti z Norveške v Bremen. Ladja se je razbila, utopilo se je 18 mož. Rešilni čoln se ni mogel približati ladji.

Kaj vse na svetu jedo. Civilizirani Evropejci se omejuje na vživanje sesavcev, ptic in rib. Toda tudi golazni in žuželke so precej zastopane na veliki jedilni karti sveta, kakor je to objavil neki francoski list. Naj izgledajo živali še tako neapetito, še tako slizave in gnjusne, ako se jih prime, še tako zločeste, da celo strupene, človek jih vzlic temu poželi ter pripravi iz njih sladščico. Zelo cenjena jed se prireja iz morske želve; tudi želve, ki žive na kopnem, so velika delikatesa. Kuščarice vsake vrste in velikosti jedo v Aziji, Afriki, Ameriki in Avstraliji. Krokodili in aligatorji, ki živi sicer strašno izgledajo, dajejo izvrstno pečenko ter so priljubljena jed Egipčanom in Afrikan-cem, dočim dišijo sicer dobro tudi Evropej-cem, katerim se pa to meso zdi nekoliko pre-mehko. Poseben okus mora pa človek imeti, ako je tudi kače. Posebno ugajajo te živali Kitajcem, ki jih imajo za dragoceno zdravilo. Vendar jedo kače radi tudi amerikanski Indijanci, črnci Afrike, Malajci in Japonci. V Evropi menda ni naroda, tudi v južnih krajih ne, ki bi jedel kačje meso. Meso velikanske kače bo-a konstriktor diši kakor mehka, mlada teletina. Žabe jedo na vzroku in na zapadu, na Kitaj-skem in v Združenih državah. Najprvi so jih pričeli jesti sladkosnedni Francozi, a prvi so jih v tem posnemali Amerikanci. Polže, naj izgledajo še tako slizavi in gnjusni, vživajo na Francoskem, v Švici, v južni Evropi in v Združenih državah. Polže nabirajo v raznih krajih tudi ženske in otroci ter jih prireajo na razni zelenjavi, ki jo uživajo, kar dela baje to jed zelo okusno. Sv. Janeza Krstnika, ki se je, kakor znano, hranil od kobilic in divjega medu, posnema še dandanes mnogo narodov. V prvi vrsti jedo kobilice afrikanški narodi. Arabci meljejo v hudih letih posušene žuželke v prah, ki ga potem primešavajo moki, iz ka-tere pečejo kruh. Med je kozmopolitična jed, toda Singalezi jedo celo čebele, ki jim dajejo prijeten vonj. Mravlje so najljubša jed v Bra-ziliji, Meksiku in Vztočni Indiji. Velike termite radi jedo Afrikanci, Kitajec pa sploh uživa žu-želke vsake vrste, ki igrajo v njegovi kuhinji sploh zelo veliko vlogo. Priljubljena jed v Novi Kaledoniji so tudi pajki, v Braziliji 28 palcev dolge stonoge. V mnogih krajih radi jedo gosence, n svilopreke veljajo na Mada-gaskarju in Ce-lonu za veliko slaščico.

Iznajditelju šivalnih strojev Barthélemyju Thimonnierju nameravajo v pariškem Ample-puisu postaviti skromen spomenik. Thimon-nier je iznašel prvi porabni šivalni stroj. Si-cer je dobil že leta 1790 patent na šivalni stroj Anglež Tomaž Saint, l. 1804 sta napravila An-gleža Tomaž Stone in James Hendersohn šivalni stroj, l. 1814 je napravil šivalni stroj Du-najčan Jožef Madersperger. A vse te iznajdbe se niso udomačile. Sele l. 1828 je iznašel Thi-monnier moderni šivalni stroj. Delal je sam. Sreče ni imel in tudi ne denarja. S pomočjo inženirja Beaunierja je napravil 80 šivalnih strojev, ki so jih razstavili. Prizadeti delavci so pa razbili stroje in metali kamenje na iz-najditelja. Ko se je dolgo boril, da dobi pri-znanje svoj iznajdbi na Francoskem, je prodal svoje pravice do iznajdbe inozemstvu. Umrl je leta 1857 v revščini, ne da bi užival sadove svoje iznajdbe. Šivalni stroj, ki ga je izdelal Thimonnier, še obstoji in dobi mesto v nekem pariškem muzeju.

Glavni dobitki vplivajo različno na »srečnc«, ki jih zadenejo. Neki črkostavec je zadel na panamsko edino srečko pol milijona. Ko so mu o tem pripovedovali, je rekel hlad-no: »Mogoče se gre le za šalo. Ali se številke vjemajo?« Ko mu je nato zatrjeval prijatelji, da je bil sam navzoč pri srečkanju, je hladno pristavil: »Če je tako, je prav« in je stavil na-prej. O veliko »srečnih« pripovedujejo, da so oboleli, ko so izvedeli novico, da so zadel glavni dobiček. Le številke in ničesar drugega ne vidijo pred očmi. Neki ženski se je zbledlo, ko je izvedela, da je zadel 100.000 frankov,

»Kam ž njimi, moja soba je premajhna za to vsoto« je klicala in na hip so morali obogatelo »srečno« revico odvesti v norišnico. Neki tkalec, ki je zadel četrt milijona, je izmenjal bankovce v srebrni in zlati denar, s katerim je delal geometrične konstrukcije. Stanovanja ni več zapustil in tudi ni najel nobene služkinje, ker se je bal, da bi ne bil okraden. Končno je znorel. V Italiji je gonja za glavnim dobitkom prava strast. Napoličani nosijo vedno seboj »Smorfio«, sanjske bukve, ki razlagajo vse sanje. Številka 22 pride gotovo, če se komu sanja o norcu, če se sanja o obešencu, pride št. 39 in gotovo št. 90, kadar se sanja komu o kaki paniki. Dne 25. julija 1888 je zapustil slučajno neki Napoličan ob 12. uri 20 minut gledališče. Stavil je vse na številke 25, 12 in 20. In dejansko je zadel velikansko vsoto. Od takrat pogleda vsak Napoličan na uro, ko zapusti gledališče.

»Severno-nemški Lloyd« je sklenil, da določi za leto 1906 dividendo z osem in pol odstotka. Čistega dobička je imela družba lani 12.790.000 mark.

Higijena v gostilnah in kavarnah. Bero-linska »Medizinische Zeitung« ima spis, tičoč se higijene v gostilnah in kavarnah, in kriti-kuje brezbriznost merodajnih faktorjev, ki ne skrbje s potrebnimi odredbami zato, da bi se v teh lokalih vsak dan prostori primerno sna-žili, zračili in vsaj po trikrat na dan ventilirali.

Tiskovna sodnijska razprava. Baron Banffy je tožil pred budimpeštanskimi porot-niki glavnega urednika lista »Az Ujszaga« Edm. Gajarija zaradi razžaljenja časti in za-radi obrekovanja. Sodišče je naložilo Gajariju 1600 kron denarne globe.

Italijanski grof zaprt. V Berlinu so za-prli nekega italijanskega grofa zaradi golju-fije. Grof je poročen s hčerjo nekega znanega berlinskega umetnika. Več mesecev je sta-noval jako razkošno v nekem hotelu. Plače-val je s šeki na pariško banko, pri kateri pa ni imel naloženega nikakega denarja.

Led odnesel je pri Rigi 14 brodarjev na morje. Dve uri pozneje sta odpeljala za njimi lomilec ledu in neki zasebni parnik.

Gospodarstvo.

g Cesta z Vinice na Preloko. Dne 12. t. mes. smo poročali, da je deželni stavbeni urad izdelal načrt za okrajno cesto z Vinice na Preloko in da so stroški proračunjeni na 173 tisoč kron. Z ozirom na to poročilo nam piše član okrajnega cestnega odbora in posestnik na Vinici: Cesta z Vinice na Preloko je bila minolo jesen potom tlake potrebno razširjena, popravljena in podzidana ter je sedaj v do-brem stanu, da se more kot taka brez nadalj-nih stroškov uvrstiti med okrajne ceste. Ako pa hoče dežela dati tretjino proračunjenih stroškov, to je 57.600 kron, je pisec priprav-ljen za to svoto preložiti največji klanec po novem svetu. Vsa ostala prog pa je itak iz-peljana po ravnem in je v dobrem stanu. Brez klanca pa tudi državne ceste niso. Sicer pa ni nujno potrebno, da bi se takoj preložil ta klanec. Cesta naj se uvrsti med okrajne ce-ste in mirna Bosna.

g Carinsko poslovanje pri poštah zavojih na Rumunskem. Od 1. februarja t. l. naprej se bode v obče določevalo na Rumunskem pla-čilo carine glede poštah zavojev iz inozem-stva samo na podlagi carinske izjave pošiljal-ca. Da se bode moglo to poslovanje, katero bo bistveno pospeševalo izročevanje pošiljatev, izvrševati brez ovire, je potrebno, da se iz-delajo carinske izjave posebno natanko in razločno. Osobito je treba navesti vsebino pošiljatev primerno različnim vrstam blaga in v soglasji z imenovanjem blaga v rumunski carinski tarifi ter pristavitvi za vsako vrsto bla-ga vrednost in čisto težo. Pridržuje se pa pre-skušnja vsebine v slučaju: 1. da nedostaja ca-rinska izjava; 2. če se nahajajo v zavoju zlate, srebrne reči itd., katere so podvržene punce-vanju; 3. če pošiljalec ali prejemnik izrečno zahteva, da se pošiljatev odpre; 4. če dospe zavoj poškodovan; 5. če carinska izjava ne odgovarja predpisom rumunske carinske ta-rife; 6. če se dvomi o resničnosti carinske iz-jave. V slučaju lažnjive izjave se bodo priso-jale kazni, mej drugimi zaplena pošiljatev, ka-tere so določene v carinskem zakonu.

g Bilančna sela »Jadranske banke«. V sinočni seji upravnega sveta »Jadranske ban-ke« je predložilo ravnateljstvo prvo bilan-co (za leto 1906), iz katere izhaja čisti dobiček 97.165.66 K, ki odgovarja kapitalizaciji od 9:7%. Upravni svet je vzel predloženo bilan-co na znanje ter je sklenil predložiti občnemu zboru, ki se bo vršil 10. marca t. l. sledečo razdelitev čistega dobička: Rednemu rezerv-nemu fondu pripade v smislu pravil 4.858 K 28 v. (5% čistega dobička), delničarjem 5% dividenda v skupnem znesku 50.000 K, red-nemu rezervnemu fondu nadaljnih prispevek 15.141 K 72 v., tako, da isti naraste na 20.000 kron, rezervnemu fondu za eventualne zgube 10.000 K, mirovinskemu zakladu 2.000 K. Na novi račun se je preneslo 10.088 K 78 v. Česti-tamo »Jadranske banki« na krasnem vspehu, ki prekaša najsmelejša nade.

g Štiridnevni poučen tečaj o kmetijstvu priredi c. kr. kmetijska družba kranjska od 4. do 7. marca t. l. v Gorjah na Gorenjskem. Pouk se bo vršil vsak dan od 9. do 12. ure do-poldne v dvorani hranilnične gosposlopja v Zg. Gorjah in popoldne od 2. do 4. ure bodo praktična razkazovanja po hlevih itd. Pouk bo brezplačen in se ga more udeležiti vsak od-rasel kmetovalec, oziroma gospodinja. Ude-leženci bodo morali pravočasno dohajati k pouku in se dostojno vesti. Spored predava-njem bo naslednji: V pondeljek, dne 4. marca: Gustav Pirc, ravnatelj c. kr. kmetijske družbe, bo učil naslednje predmete: Kaj je kmetijstvo? Vednostna podlaga kmetijstvu. Redilne snovi

v zemlji in v krmi. Gnoj in gnojenje. — Prosti razgovori. — V torek, dne 5. marca: J. Leg-vart, deželni mlekarški nadzornik, bo učil na-slednje predmete: Živinoreja in temeljni po-goji njenega uspevanja. Plemenjenje, oskrbo-vanje in krmljenje goveda. Vzgoja in poraba goveda. Razkazovanje hlevov in nasveti za njih zboljšanje. Obdelovanje travnikov. — Prosti razgovori. — V sredo, dne 6. marca: a) Dopoldne: Frančišek Gombač, deželni vi-narski komisar, bo učil naslednje predmete: Vzgoja in oskrbovanje sadnega drevja, bole-zni sadnega drevja. Uмна uporaba sadja itd. b) Popoldne: J. Legvart, deželni mlekarški nadzornik, bo učil naslednje predmete: Pra-vilna molža. Prašičja reja. Mlekarkstvo. Perut-ninarstvo. Razkazovanje v svijakih, v mlekari-ni itd. — Prosti razgovori. — V četrtek, dne 7. marca: Josip Stegu, c. kr. okrajni živino-zdravnik, bo učil naslednje predmete: Zdrav-stvo živine. Prva pomoč pri živinskih bole-znih. Pomoč pri porodih. Praktične vaje na ži-vini. — Prosti razgovori.

g Trimesečen mlekarški tečaj priredi c. kr. kmet. družba kranjska dogovorno s kranj-skim deželnim odborom na Vrhniki, in sicer od dne 1. aprila do dne 30. junija t. l. Tečaj bo teoretično praktičen ter se bo poleg spo-znavanja, preiskovanja in ravnanja z mlekom poučevalo poglavito o izdelovanju presnega masla in sira. Nadaje se, da bo vršil tudi pouk o mlekarški kemiji in bakteriologiji ter se bo poučevalo o oskrbovanju in krmi molzne ži-vine, o kužnih boleznih ter mlekarškem knji-govodstvu in računstvu. Pri praktičnem po-uku se bo oziralo na vse načine ravnanja z mlekom in poleg tega tudi na oskrbovanje mlekarških strojev in tudi parnih kotlov. V tečaj, ki bo brezplačen, se sprejme le 12 ude-ležencev, ki dobe brezplačno stanovanje. Za hrano bo moral vsak udeleženec sam skrbeti. Nekaterim nepremožnim udeležencem bo mo-goče dati podpore iz državnega, oziroma de-želnega prispevka. Prošnje za sprejem je po-slati do 20. marca t. l. na podpisani odbor. Prednost za sprejem imajo tisti, ki so že v kakšni mlekarji delali, oziroma tisti, ki jih pošljejo učiti mlekarške zadruga. Po končanem tečaju se morajo vdeleženci podvreči izpitu ter dobe o njem spričalo, ki jih usposobi za voditelje mlekarov.

g Zajci in vinogradniki. Dolenjski vino-gradniki nam piše: To zimo napravljajo zajci v več krajih po Dolenjskem veliko škodo v vinogradih, kjer glodajo trtje. Škoda po neka-terih vinogradih je jako velika in želeli je, da bi se vendar enkrat kaj ukrenilo proti temu. Če že ne pustijo loviti vsakemu po svojem, naj bi vsaj bilo to dovoljeno po vinorodnih krajih, kjer bi ne bili preveč oškodovani lovci. Najbolj prav bi bilo škodljivca ubiti na mestu, kjer dela škodo. Res je, da se dobi od najem-nikov lova po 20 vin. za trto; več ni mogoče dobiti. Ali pa je s tem plačan večletni trud ali trta? Mislim, da ne eno, ne drugo. Če je toraj odločilnim krogom kaj mar za kmeta, naj mu pomagajo v toliko, do bomo gospodar-ji na lastni zemlji. Najemmina in odškodnina ne pokrieta škode, ki jo nam napravljajo dolgo-uhki glodalec.

g Razsodbe obrtnih sodišč. Na tem mestu bomo odslej tudi prinašali razne, kakor za obrtnike in podjetnike, tako za delavce važne in zanimive razsodbe obrtnih sodišč.

g Odmor v delu. Ako je v obratu po obrt-ni oblasti in delavskem redu določeno odmor v delu, lahko delavec ta odmor zahteva in ako se brani v tem času delati, se zaradi tega ne sme odpustiti. Ako dela prostovoljno, se s tem ne odreče pravici odmora v bodoče. Čas od-mora se lahko le s privoljenjem delavca skraj-ša. (Razsodba obrtnega sodišča v Ljubnem.)

g Prelom pogodbe. Ako lastnik obrta ho-če delavca, ki dela za dnino, po odpovedi ra-biti le za akordno delo, prelomi s tem pogod-bo. (Razsodba sodišča v Mähr.-Schönberg.)

g Slabe sirovine. Ako dobi delavec v akordu slabe sirovine, za kojih predelovanje je treba veliko časa in truda in tako manj za-sluzi, mu pripade odškodnina za manjši zaslu-žek v višini njegovega povprečnega zaslužka. (Razsodba obrt. sodišča v Mähr.-Schönberg.)

Darovi.

Darila. Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 1. do 31. oktobra 1906 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Ivan Sakser, župnik pri sv. Jakobu 11 K; odvetni-ška pisarna Vencajz izplačala volilo Lene Si-mencič v Trstu po odbitku pristojbine 90 K; ženska in moška podružnica sv. Petra v Ljub-ljani ostanek pokroviteljstva v proslavo Svet-čeve osemdesetletnice 65 K; Luka Svetec, iz-ročil vložno knjižico ljubljanske kreditne ban-ke št. 941 z vsoto, katero so nabrale ljublj-an-ske Slovenke v spomin njegove osemdeset-letnice, 200 K; »Slov. Narod« izročil nabranih 495 K; Herm. Vidmar, c. in kr. nadporočnik, Bovec, poslal nabrano svoto v veseli družbi pri A. Mlekuž, 22 K; upravnštvo »Slovenca« v Ljubljani zbirko 7 K 55 v.; Ter. Svetec, soproga c. kr. notarja, pokroviteljica litijske podružnice, 200 K; podružnica za Polzelo po tajnici Hildi Farčnikovi, udnine 50 K; I. Dru-fovc, Gorica, prispevek od voščila za čevlje, 101 K 60 v.; Slavko Flis, podružnični pro-mestnik v Škofji Loki, 80 K 40 v.; podružnica v Ljutomeru, nabral g. Veselič na gostiji Iva-na in Alojz. Klemenčič 4 K 50 v.; upravnštvo »Slovenca« nabralo 10 K; županstvo Loški Potok, podporo 20 K; Vekoslav Legat, udni-no celovške podružnice 120 K; Josip Sovič, Slov. Gradec 10 K; županstvo Sodražica 10 K; upravnštvo »Slovenca« nabralo 41 K 56 v.; G. Auerjevi dediči, Ljubljana, do 30. septem-bra prispevek od piva 307 K 57 v.; podružnica v Ljutomeru, nabral g. Veselič na gostiji Šte-fana in Ane Vrabl v Vržeju, 5 K 12 v. in gospa

Kucovan pri Rajhu na Moti 4 K 20 v.; Fr. Ambrož, c. kr. poštar, Bovec, nabral v druž-bi pri L. Jenko 11 K; podružnica v Medgorjah po blaginju Drobivniku 27 K; upravnštvo »Slovenca« nabralo 17 K 44 v.; Ant. Gnus, višji učitelj, Dol. iz nabiralnika pri županu Pe-klar 3 K 18 v.; upravnštvo »Soče« 11 K; Nar. čitalnica v Slov. Gradcu nabranih pri svatbi Milana Ferjana 12 K; upravnštvo »Slo-venca« zbirko 25 K 72 v.; podružnica v St. Petru po blaginju Mih. Kalanu letnino 53 K 18 v.; posojilnica v Cerknici darilo 20 K; Ant. Špende, tajnik podružnice v Ribnici, nabral pri novi maši Ivana Lovšina 11 K 32 v.; dr. Jos. Kolšek, Laško, vsled kazenske poravna-ve prostovoljno od obtoženca položeno svoto 25 K; upravnštvo »Mir« po Vekosl. Legatu 208 K 90 v.; loterijski osek na Vidmu 5 K; ženska podružnica v Vrtojbi 122 K 40 v.; slov. bogoslovci v Celovcu 20 K; Rado Pavlič za akad. društvo »Sava« 230 K; Andr. Širok, Trst, zapuščino po Matiji Kocijančiču 4 K. Moška podružnica v Postojni 60 K; ženska podružnica v Postojni 68 K.

Ljubljanske novice.

lj Javno predavanje. Opozarjamo na ju-trišnje javno predavanje, ki se v »Slovenski krščansko-socialni zvezi« prične točno ob pol 8. uri zvečer. Predava g. kanonik Sušnik.

lj Umrl je danes v tukajšnjem »Leonišču« č. g. Janez Jeglič, rojen v Podbrezju, v maš-nika posvečen leta 1905. Nekaj časa je bil na-meščen v domači župniji, a bolezen ga je pri-silila, da je stopil v pokoj, katerega pa ni dol-go žival. N. v m. p. — Umrl je sobni sli-karski mojster g. Ivan Trdan, star 57 let. Za-pušča vdovo, sina in hčer. N. v m. p.

lj Pogreb g. kanonika in profesorja dr. Matije Lehen se je vršil včeraj ob veliki ude-ležbi. Truplo je na domu blagoslovil in spre-mil v frančiškansko cerkev sam presviti go-spod knezoškof. Spreved do sv. Križa je vo-dil mil. g. prelat in generalni vikar Jan. Flis.

lj Osemdesetletnico svojega rojstva je pra-znoval še vedno čvrst in zdrav preteklo sredo gospod stotnik Zitterer vitez Casa Cavalchina, bivši občinski svetnik ljubljanski.

lj Visokost knez Hugo Windischgratz se je mudil včeraj v Ljubljani ter je ložiral v ho-telu »Union«.

lj Volitve v bolniško blagajno ljubljanske tobačne tvornice. Pri volitvah dne 19. t. m. so bili izvoljeni po naših organizacijah postavljeni kandidatinje in kandidati, in sicer: Bu-čar Frančišek I. (1744 glasov), Verbič Ivan (1738 glasov), Sevcen Jožef (1742 glasov), Götze Marija (1748 glasov), Helena Koprivc (1534 glasov), Rojc Marija (1612 glasov). So-cialnodemokratska kandidatna lista je pro-padla. Dobili so socialnodemokratski kandi-dati in kandidatinje: Zupan Josip (301 glas), Jožef Buda (299 glasov), Anton Glavič (287 glasov), Terezija Heuffel (270 glasov), Fran-čiška Šlanovič (283 glasov), Leopoldina Bra-ger (291 glasov). Ravnateljstvo je imenovalo za svoje zaupnike socialnega demokrata Jo-žefa Zupana, oba bolniška očeta in delavke Čretnik, Foreli in Kurnik.

lj Učiteljske plače. »Učiteljski Tovariš« piše v zadnjih svojih številkah o učiteljskih plačah in stavi med drugimi v zgled tudi ljub-ljanski občinski svet, ki je sijajno regularl pla-če mestnim uradnikom. Pozabil je pa omeniti, da je prav ta občinski svet, ki obstoji iz samih pristnih liberalcev, ki vedno povdarjajo, kako so naklonjeni učiteljstvu, pri tej regulaciji na-menoma prezl svoj lastni in edini učiteljski moči na lastnem zavodu ter ju še nadalje iz-korišča z absolutno neprimerno plačo. Sicer bomo o tem še pisali, ko nanese prilika.

lj »Strokovno društvo delavcev in delavk ljubljanske predilnice« priredi svoj občni zbor dne 10. marca 1907 ob pol 10. uri v prostorih »Slovesken krščansko socialne zveze«.

lj Ljubljanski semenj. Iz okolice nam piše znan živinorejec: Minoli petek ste objavili menda uradno poročilo, da je bila dne 8. t. m. kupčija pri goveji živini jako živahna, ker so prišli na semenj Korošci in Moravci. Čudno, saj sem bil na sejmšču, pa nisem videl no-benega Moravca, ne Korošca. Pač pa sta se dva mesarja norčevala s kmeti, ki so imeli na prodaj lepo pitano živino. Trditve torej, da ni dobiti klavne živine, niso resnične. Sicer pa se kmet trudi celo leto, da si izredi nekaj pi-tane živine, ki naj mu povrne mnogi trud. Ko pa prižene na sejmšču svoje blago, pa se norčujejo iz njega, kakor da bi voli rasli kakor polži brez dela in truda. Tudi moramo glasiti, da je sejmšbina v tako slabem stanju. Za visoke pristojbine naj bi ljubljansko mesto pač izdatneje posipalo sejmšbino in ceste. Če ne bode drugače, store naj okoličani potre-bne korake, da dobimo živinske sejme v Šiški. Mi okoličani gotovo nismo nasprotniki stolne-mu mestu, toda za norce pa nas tudi ne bo-dete imeli.

lj Volitve v občinski svet ljubljanski so že napovedane. Pri tej priliki svetujemo ravnate-lju Senekoviču, naj si preje dobro premisli, predno bode znova kandidiral v občinski svet, ker se bode sicer nečuvno blamiral.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani opozarja naše slovensko trgovstvo — da tudi za Velikonoč izda primernih narodnih raz-glednic. — Ne zakladajte torej, gospoda na-šega slovenskega ljudstva s tujimi prisrskit-nami. Potrkajte glede razglednic na naše duri. Naše razglednice bodo zopet umetnostne in domorodne ob enem. Zato tudi s tem sveto služimo domači umetnji in narodni misli!

lj Ob grobu odlične redovnice. 16. t. m. ob pol tretji uri popoldne so pokopali č. m. Antonijo Murgel. Mater Antonija Murgel je bila rojena 26. julija 1830 v Mekinjah pri Kam-niku kot hčerka občečislanskega Alojzija Mur-gel, bivšega asesorja pri c. kr. deželnosodnji-

skem svetovalstvu. Dne 2. avgusta 1854 je vstopila v tukajšnji samostan uršulink, napra-vila 26. julija 1858, slovesne redovne obljube, postala 8. januarja 1880 prednica samostana ter je kot taka jako blagonsno delovala do 14. septembra 1895, ko se je svojemu dostoi-janstvu odpovedala. Bila je posebno vneta za veličast službe božje in za vse dobro in blago. V teku 15 let svojega predstojništva se je ne-umorno trudila za blaginjo samostana, za raz-voj uršulinskih šol, za pridobitev potrebnih učnih moči in za vzgojo uršulinkam izročene ženske mladine. Bog je obilno blagoslovil nje-no delovanje. Za njenega vodstva v samostanu je bila cerkev dvakrat vsa prenovljena, no-tranja šola je dobila nove učne sobe v novem poslopju ob Zvezdi in tudi vnajni šoli so bili prizidani novi prostori. Prejšnji šestrazredni šoli je razširila v osemrazredni, ki sta se po-tem premenili v petrazredni ljudski in triraz-redni meščanski šoli. Otvoril se je tudi otroški vrtec in zasebna pripravnica. Dvakrat je za njenega predstojništva Nj. Veličanstvo pre-svetli cesar Franc Jožef I. obiskal samostan, oziroma samostansko cerkev in sicer prvič ob 600letnici odkar je kranjska pod habsburško vladajočo rodbino, ko je Nj. Veličanstvo re-kel prednici: »Veseli me, da je ženska mladina v tako dobrih rokah«, in dne 7. maja 1895, ko je preskrbni vladar prišel v Ljubljano po veli-konočnem potresu. Za mnogovrstne zasluge, ki si jih je pridobila č. mater Antonija zlasti za razvoj uršulinskih šol, ji je podelil Nj. Veli-čanstvo 25. dec. 1895 zlati križec s krono. Slovesna dekoracija se je vršila dne 16. ja-nuarja 1896 sicer v ožjem samostanskem krogu, vendar z vso mogočo prisrčnostjo. Vr-stile so se iskrene čestitke, govori, deklama-cije, godba in petje. Slavnost se je končala s cesarsko himno. Želja izražena prelagi slav-ljenki, naj jo Bog ohrani še mnoga mnoga leta v naši sredi, se je vresničila: še 11 let so imele redovnice srečo vnetati se za vse samostan-ske kreposti ob nie prelepem vzgledu. Teh 11 let je bila č. M. Antonija še vedno delavna ter je skušala samostanu koristiti, kolikor ji je bilo mogoče. Veselega značaja, je posebno ljubila petje in godbo. Bila je v mlajših letih dobra pevka in organistinja in je še zadnje tedne svojega življenja poučevala mlade samostan-ske sestre v godbi. Dne 13. dec. 1906 je ob-hajala blaga pokojnica petdesetletnico svojega redovnega življenja. Ob tem njenem zadnjem savlju je samostanska družina še prav pose-bno pokazala, kako visoko ceni vsestranske zasluge častite jubilarinje, ki je od svoje strani zopet prenežno izrazila svojo materin-sko ljubezen za vse svoje sestre. Častito po-kojnico so čile vse samostanske čednosti, posebno pa se je odlikovala v sv. pokorščini, ki je temelj redovnemu življenju. Dasi je bila sama prednica nad dolgih 15 let, je postala naj-pokornejša sestra, ko je odložila svoje dostoi-janstvo. Imela je tudi kaj mehko in usmiljeno srce za reveže, katere podpirati je bilo njeno veselje. Radi plemenitega značaja in finega ob-našanja se je omilila vsakemu, ki je imel priliko obcvetati z njo. Pila je vdano iz kelih trpljenja ki pač nikomur ne izostane. Sicer krepke na-rave je zadnja leta vedno bolehal in mnogo pretrpela. Njena prislovica je bila: »Kakor Bog hoče, za-me je vse dobro.« Prosila je sama, da se ji podeli sv. zakramenti za umirajoče, katere je prejela pri popolni zavesti in jako po-božno. Tako je pričakovala kot modra devica prihod svojega nebeškega ženina, ki je prišel ob eni uri čez polnoč dne 15. februarja, da po-pelje svojo izvoljenko k večnemu ženitovanju. — Odpodij se, častita mati od svojega truda za samostan in blagor izročene ti mladine!

lj Predprodaja vstopnic za dobrodelno prireditev na korist »Kranjski podružnici av-strijskega pomožnega društva za bolne na pljučih« prevzela je radovoljno tvrdka J. Giontini na Mestnem trgu.

lj Polkovnika Vučetiča na smrt bolnega pripeljali v Ljubljano. Včeraj zvečer so z brz-zovlakom v spremstvu polkovnega zdravnika pripeljali iz Dubrovnika v Ljubljano na smrt bolnega polkovnika pešpolka št. 27 kralj Leo-pold Belgijski g. Niko Vučetiča. V jeseni se je gospod polkovnik prehladil na neki vojaški važi. Kljub svojo boleznii se je pozneje pri ne-kem alarmiranju posadke udeležil vaje in se tako še bolj prehladil. Po božičnih praznikih je šel zdravje iskat v Dubrovnik, kjer se mu pa zdravje ni zboljšalo. V sredo mu je bilo ta-ko slabo, da je postajno poveljstvo iz Du-brovnika brzozjavno pozvalo tukajšnjega pol-kovnega zdravnika, da ga spremi v Ljubljano, ker g. polkovnik želi priti k svoji družini. Gos-pod polkovnik Vučetič je bil v vseh krogih našega mesta izredno priljubljen in spoštovan ter bo vest o nevarnosti njegove bolezni go-tovo vzbudila splošno sočutje.

lj Raz strehe padel. Danes dopoldne je padel s strehe ljudske kuhinje v Strelških uli-cah krovski vajenec Ernest Maklus in se tako močno poškodoval, da so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

lj Ustrelli se je včeraj dopoldne desetnik Pavel Schwarz tukašnjega gorskega topni-čarskega oddelka v čelo. Povod poskušnemu samoumuru ni znan. Bil je prepeljan v tukaj-šnje garnizijsko bolnišnico.

lj Sodni izpit sta napravila askultanta pri deželnem sodišču v Ljubljani gg. Ivan Sin-kovec in Mihael Vehovar.

lj Novi šef mestne policije nastopi svoje mesto dne 3. marca.

lj Mestno drsališče pod Tivolijem je vsled trajnega mraza zopet odprto.

lj Društvo slovenskih profesorjev. Prija-teljski sestanek v petek je bil zelo dobro ob-iskan. Udeležili so se ga gospod deželni šolski nadzornik Hubad, g. ravnatelj Senekovič in celo vpokojena gospoda profesorja msgr. Zu-pan in profesor Pletersnik. Zanimivo predava-nje je privabilo veliko število članov, celo iz Kranja. Profesor Jeršinovic je referiral o gi-

